

Eda kommun

Strategisk plan 2016-2018 Budget- och verksamhetsplan 2016-2018

Innehållsförteckning

Strategisk plan 2015-2017

1. Planeringsprocessen	3
2. Omvärldsanalys	4
3. Vision, övergripande mål och kännetecken för Eda kommun	26
4. Nya perspektiv	28
4. Eda i jämförelse med andra	31
5. Resultaträkning 2016-2018	35
6. Investeringsplan 2016-2018	36
7. Övergripande principer för ekonomisk styrning	38
8. Inriktningar och prioriteringar 2016-2018	41

Budget- och verksamhetsplan 2016-2018

1. Organisation	43
2. Verksamhetsplaner	44
2.1 Kommunledningsstab	44
Verksamhetsbeskrivning	44
Verksamhetsmål	51
Budget	55
2.2 Verksamhetsområde Bildning	59
Verksamhetsbeskrivning	59
Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer	61
Budget	65
2.3 Verksamhetsområde Vård och stöd	67
Om verksamheten	67
Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer	69
Budget	75
2.4 Verksamhetsområde Samhällsbyggnad	77
Verksamhetsbeskrivning	77
Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer	83
Budget 2016	86

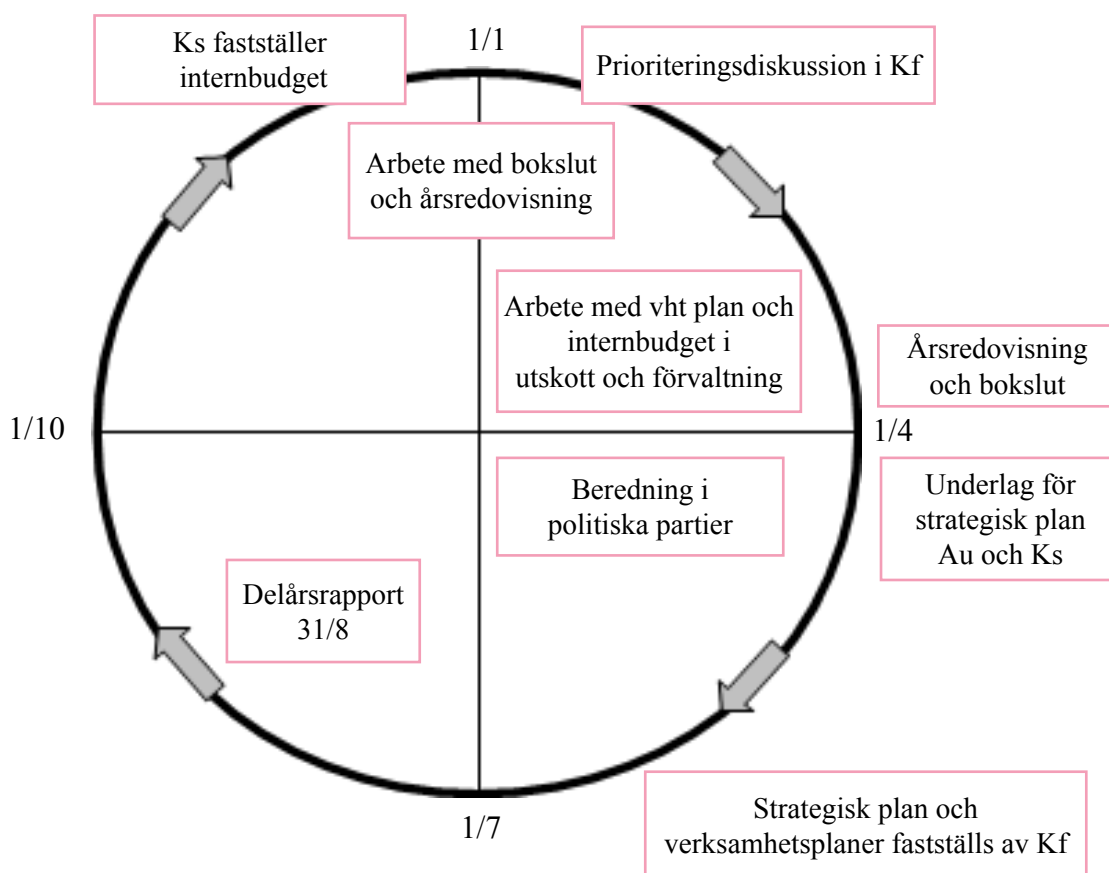
1. Planeringsprocessen

Verksamhetsplaneringen för Eda kommun omfattar en rullande treårsperiod. Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges strategiska plan arbetar respektive verksamhetsområde fram ett förslag till verksamhetsplan där de kommunövergripande målen konkretiseras. Verksamhetsplanerna är, förutom ett planeringsinstrument för verksamheten, en återspeglingsrapport om hur man avser att uppnå fullmäktiges uppdrag. Förslagen ska diskuteras löpande och stämmas av i respektive utskott inför överlämnande till budgetberedningen och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige antar i juni en reviderad strategisk plan som innehåller vision, övergripande mål och inriktning för verksamheten, finansiella mål, samt drift- och investeringsramar för planperioden.

Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker löpande under året enligt de ekonomiska styrprinciperna. Dessutom upprättas ett delårsbokslut efter årets åtta första månader samt årsredovisning vid årets slut.

Verksamhetsplaneringen illustreras med följande bild.

2. Omvärldsanalys

Kommunernas ekonomi

Kommunernas resultat för 2014 uppgick till 10,6 miljarder och ligger därmed i linje med vad som brukar definieras som god ekonomisk hushållning. En femtedel av kommunerna redovisade dock ett negativt resultat. En bra utveckling av skatteunderlaget 2015 och 2016 innebär att kommunerna har råd att klara kostnadsökningar i takt med kraftigt ökade demografiska behov. En något sämre skatteunderlagsutveckling 2017 och 2018, i kombination med rejält ökade investeringsbehov, ställer ökade krav på effektiviseringar för att inte resultatet ska försämrats.

Ett bra resultat för tredje året i rad

Kommunerna visade enligt det preliminära bokslutet ett resultat på 10,6 miljarder kronor 2014. Resultatet motsvarar 2,3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. I dessa siffror ingår dock ett antal försäljningar i ett fåtal kommuner till ett sammantaget belopp på cirka 4 miljarder kronor. Justerat för dessa uppgår resultatet i stället till ungefär 1,5 procent av skatter och statsbidrag. Det finns reavinster varje år men såvitt SKL kan bedöma av de preliminära uppgifterna var de extra stora 2014. Sammantaget har kommunerna haft positiva resultat under de senaste tio åren, med ett resultat som genomsnittligt motsvarar 2,8 procent av skatter och generella statsbidrag. Då inkluderas tillfälliga tillskott till exempel i form av konjunkturstöd och återbetalningar från AFA Försäkring.

Den stora spridningen mellan kommunerna framkommer tydligt vid en analys på kommungruppsnivå. Spridningen var stor både mellan och inom grupperna. Kommungrupperna storstäder och förortskommuner till storstäderna visade tillsammans ett resultat på 6,7 miljarder kronor, motsvarande drygt 4 procent av skatter och generella statsbidrag. Detta står för en stor del av kommunernas samlade resultat. Samtidigt redovisade glesbygdskommuner och turism- och besöksnäringsskommuner ett resultat på omkring 0,5 procent. Av de 20 glesbygdskommunerna hade 9 ett negativt resultat. Det finns dock inget samband mellan kommunstorlek och resultat år 2014.

Kostnaderna följer intäkterna

Kommunernas verksamheter finansieras till största delen av skatteintäkter. Dessa bestäms av skatteunderlagets utveckling och skattesatsen som respektive kommun beslutar om. Skatteunderlaget har ökat med 3,9 procent i genomsnitt åren 2005–2014 uttryckt i löpande priser samtidigt som skattesatsen sänkts med 11 öre, justerat för skatteväxlingar. Under samma period ökade kostnaderna med 3,7 procent i genomsnitt per år.

Statsbidragens utveckling och planeringsförutsättningar

Kommunerna är beroende av tidig information om intäkternas utveckling i sin budgetprocess. Den näst största intäktsposten i kommunerna är statsbidrag, cirka 18 procent. Att göra en prognos över statsbidragens utveckling är i praktiken omöjligt. Statsbidragen är inte kopplade till någon automatisk uppräknings utan beslutas av riksdagen när det statsfinansiella läget så medger och staten bedömer att behoven finns. Det innebär att statliga tillskott kommer oregelbundet. De generella statsbidragen är inte avsedda för någon specifik verksamhet eller specifikt uppdrag utan är, liksom skatteintäkterna, föremål för politiska prioriteringar enligt principerna för kommunalt självstyre. De generella statsbidragen används också för att reglera förändrade uppdrag mellan stat och kommuner enligt finansieringsprincipen. Riktade statsbidrag, även kallade specialdestinerade, avser däremot att finansiera ett bestämt ändamål eller uppdrag och redovisas i resultaträkningen med andra verksamhetsanknutna intäkter. Dessa bidrag är ofta tidsbegränsade och kopplade till en motprestation samt någon form av återrapportering. De senaste åren har regeringen infört flera riktade statsbidrag, framför allt inom skolans område. Det är visserligen positivt för huvudmännen med mer resurser. Men tillfälliga riktade satsningar kan också ha en negativ inverkan på resursanvändningen och skapa tids- och kostnadskrävande administration. För en kommun kan det till och med vara svårt att hinna ta del av alla satsningar. Trots att statsbidragen inte har någon automatisk uppräknings

med pris och löneökningar har de ändå ökat. Jämför man 2014 med 2004 innebär det en ökning med i genomsnitt 0,4 procent per år utöver prisutvecklingen. Det bör poängteras att ökade statsbidrag oftast är kopplade till nya eller utökade uppgifter och därmed också ökade kostnader. Under samma tidsperiod har befolkningen ökat med 0,8 procent per år. Sammantaget innebär det således en årlig minskning av statsbidragen med 0,4 procent per invånare. Denna urholkning leder till ett ökat kommunalt skattetryck. Kommunernas budgetprocess startar oftast tidigt på våren med bland annat beräkning av preliminära planeringsramar för verksamheterna. Besked om statsbidragens utveckling i detta läge skulle gynna processen och det vidare arbetet i verksamheterna. Med klara besked ges möjlighet att föra fram genomarbetade konsekvensbeskrivningar och tydliga förutsättningar för måluppfyllelse som följer av föreslagen resurstilldelning och prioritering. I regeringens vårproposition aviserades flera riktade satsningar, till exempel en reform för ökad bemanning inom äldreomsorgen och förändringar inom skolan. Informationen till kommunerna är dessvärre ofta knapphändig vid tiden för vårpropositionerna. Det försvårar planeringsarbetet och försämrar möjligheterna att komma igång med satsningar i tid. För kommunerna innebär riktade bidrag till skolan ökad administration, utöver själva ansökningsförfarandet. Kommunerna ska fastställa bidrag till fristående skolor som ska resultera i lika villkor för alla huvudmän. För att uppnå detta måste kommunerna bevaka vilka statsbidrag som den egna regionen och de fristående huvudmännen själva kan ansöka om och som därmed inte ska ingå i de kommunala bidragen. I annat fall riskerar ersättningen att bli för hög till både den egna regionen och till de fristående skolorna.

Hierneskolans Koppom

Det ojämna flyktingmottagandet

De tio kommuner som tog emot flest flyktingar relativt sin egen befolkning under 2014 hade ett 70 gånger större mottagande än de tio kommuner med lägst mottagande. Regeringen har kallat snedfördelningen över landet orimlig och överväger lagstiftning. En lagstiftning, eller utökade möjligheter till anvisning som det också kan heta, finns redan vad gäller mottagandet av ensamkommande barn. Regeringen är inte ensam om att ha synpunkter på fördelningen. Sveriges kommuner och landsting (SKL) och många kommunföreträdare har också pekat på problemen med den ojämna fördelningen.

Den största delen av flyktingmottagandet är emellertid inte beroende av kommuners välvilja, utan följer på den frihet som finns att bosätta sig efter egna önskemål. Det går alltså inte för en kommun att förutse, eller styra över, hur stort mottagandet blir. Också kommunernas ansvar för de asylsökande, som alltså inte ingår i siffrorna ovan och helt ligger utanför kommunernas kontroll, måste inkluderas för att visa den samlade bilden av mottagandet av nyanlända. Även mottagandet av ensamkommande barn, som bygger på en separat överenskommelse, måste inkluderas. Nya regler kring så kallade anknytningar har dock gjort att även dessa överenskommelser fått mindre betydelse och osäkerheten för kommunerna ökat ytterligare. För att se vilket ansvar olika kommuner tar, eller ställs inför, måste därför dessa olika delar läggas samman.

Ny demografisk spelplan

Förra årets befolkningsökning i Sverige var rekordstor. I 40 kommuner minskande befolkningen, vilket var det lägsta antalet sedan 1989 och det är inte längre enbart förortskommuner till Stockholm som kvalar in på topplistan över snabbväxande kommuner.

De senaste årtiondenas befolkningsförändringar har annars varit tämligen förutsägbara med negativa flyttnetton och låga födelsetal och där invandring utgjort den enda, men inte tillräckliga, plusposten för stora delar av landet utanför storstäderna. Exemplet på kommuner som lyckats vända en minskande befolkning har varit få, men de senaste två åren har inneburit en vändning för många. Det är invandringen som förklarar merparten av landets befolkningstillväxt och många kommuners trendbrott. Invandring är dock inte liktydigt med flyktingmottagande. Invandring är ett bredare begrepp och omfattar studerande, arbetskraftsinvandring, återvändande svenskar, eu-medborgare med flera. Flest invandrare kom från Syrien och Norge. Utan invandring skulle 168 kommuner ha minskat sin befolkning 2014. Men nyheten är inte att invandringen är orsaken till många kommuners befolknings tillväxt. Så har det varit länge. Nytt är att förhållandevis många kommuner vänt en negativ trend och att det är just flyktinginvandringen som varit avgörande för detta. Flyttmönster och födelsetal har en naturlig koppling till ålder. Åldersprofilen hos invandrare är mycket lik den hos de som normalt flyttar inom landet, vilket gör att sekundäromflyttningen, det vill säga inrikes flyttningar inom en tid efter första kommunplaceringen, hos nyanlända bekräftar befintliga flyttmönster från land till stad. De trendbrott vi nu ser i vissa kommuner riskerar därför att endast bli ett hack i kurvan. Det är inte troligt att flyktinginvandringen helt skulle balansera flyttmönstren för dessa kommuner, men tiden får ut visa i vilken utsträckning den kan bättra på befolkningsciffrorna, även på sikt.

Vad är en bra fördelning?

SKL har konstaterat att flyktingmottagandet i landets kommuner är ojämnt fördelat och svårt att styra över. Det planerade mottagandet motsvarar endast en liten del av det totala mottagandet. Därför är det relevant att ställa sig frågan i vilken utsträckning fler kommunplatser i vissa kommuner faktiskt skulle leda till en påtagligt jämnare fördelning?

En lagstiftning tar endast sikte på de som ska kommunplaceras, en grupp som utgör cirka 15 procent av det totala antalet flyktingar. Lagstiftning är inte ett instrument för att hantera problem med segregation, osäkra boendeförhållanden och social utsatthet. SKL har föreslagit flera åtgärder för att nå ett jämnare mottagande men också förbättra förutsättningarna för etablering. Det handlar bland annat om ett ersättningssystem som speglar kommunernas kostnader och som bygger på en verklighetsförankrad bild av hur lång etableringsperioden faktiskt är. Låga ersättningar till kommuner och fortsatta möjligheter till fri bosättning innebär inte att det totalt sett blir billigare, bara billigare för statskassan. Statens etableringsuppdrag måste också individanpassas i större utsträckning, något som kan innebära en förlängd tid med etableringsinsatser för många. Och för att mildra negativa sociala konsekvenser, som trångboddhet och segregation, bör man införa krav på godkända boenden som villkor för att få välja ett eget boende som asylsökande och som en del av grunden för etableringsersättningen. Detta innebär en inskränkning i rätten att välja eget boende.

Vilken fördelning bör man då sträva emot? Och hur ska den i så fall uppnås? Detta är viktiga frågor i dialogen mellan staten och kommunerna och frågorna behöver adresseras med mer än lagstiftning

kring flyktingmottagande. Om regeringen trots det vill föreslå lagstiftning bör man i ett första steg uppdra åt Migrationsverket att åtgärda den ojämna fördelningen av asylboenden i landet och införa samrådstvång med kommunerna.

Utmaningar och förutsättningar framöver

Högt tryck på investeringar i kommunerna

Kommunernas investeringar har fördubblats i löpande priser de senaste elva åren, från 24 miljarder kronor 2004 till 48 miljarder 2014. Förutom åren 2009 och 2010 har utgifterna för investeringar ökat varje år. Även framöver väntas investeringsutgifterna fortsätta att öka. Kommuner med ökande befolkning förtätar och exploaterar nya områden, vilket medför stora investeringar i såväl kommunala verksamhetslokaler och idrottsanläggningar samt infrastruktur som va-anläggningar. Därutöver måste en stor del av de lokaler och anläggningar byggda under 1960- och 1970-talen nu ersättas. Enligt kommunernas budget och plan för 2015–2017 fortsätter investeringarna i hög takt. Det leder på sikt till ökade avskrivningar, i många fall en ökad skuldsättning och därmed ett försämrat finansnetto. Det betyder i sin tur att en allt mindre del av resurserna kan användas till den löpande verksamheten. Till skillnad från beskrivningen tidigare i detta kapitel avser den här framskrivningen enbart kommunen, det vill säga exklusive kommunala bolag. Kommunernas mål för god ekonomisk hushållning behöver ses över om investeringstakten skruvas upp. Ett vanligt förekommande mål är att resultatet ska uppgå till en viss andel av skatter och generella statsbidrag. Många kommuner har valt 2 procent, vilket är det samma som SKL använt som tumregel för sektorn som helhet under många år. Med kraftigt ökade investeringar, allt annat lika, kan detta mål i en enskild kommun behöva revideras till 3–5 procent för att till exempel bibehålla soliditeten. Men det är inte bara investeringsnivån som avgör utan även andra förutsättningar har betydelse för hur stort resultatmålet behöver vara, till exempel soliditet, skuldsättning och skattesats.

Gymnasiereformen 2011 – ett obefogat sparbetning

Hösten 2011 infördes den nya gymnasiereformen. Hittills kan vi konstatera att det inte finns något som indikerar att genomströmningen har ökat, att grupperna blivit större, att det skett en halvering av de som går ett fjärde år eller att det har skett en halvering av de som går direkt till vuxenutbildningen. Det innebär att de antaganden som låg till grund för sparbetning inte har uppfyllts. Men regeringens sparbetning motsvarande 470 miljoner kronor per år från 2016 finns fortfarande kvar. Underlaget för sparbetning har inte redovisats och därför vet vi inte heller hur det har beräknats. Men vi kan konstatera följande: I proposition 2008/2009 beräknades att besparingar på gymnasieskolan kunde göras utifrån bättre planeringsförutsättningar, större gruppstorlekar och färre håltimmar. SKL:s uppföljningar, vilka tidigare redovisats, uppvisar inga sådana effekter. Statskontorets uppföljning, rapport 2012:23, visar på att en betydande del av gymnasieskolorna upplever att gy 2011 försämrat förutsättningarna att fylla undervisningsgrupperna.

- Obehöriga elever hänvisades innan reformen till Individuella program och numera till ett av de fem Introduktionsprogrammen. Utifrån förslagen i prop. 2009/10:165 bedöms eleverna snabbare bli behöriga till gymnasieskolans nationella program. Detta medförde ytterligare underlag för besparingar på gymnasieskolan. Av Skolverkets statistik framgår att det idag finns fler elever på Introduktionsprogrammen än vad som år 2010/11 fanns på Individuella program, trots att det finns färre elever i gymnasieskolan som helhet. Det är i de högre årskurserna på Introduktionsprogrammen som elevantalet är väsentligt högre. Effekten har alltså blivit rakt motsatt den förväntade.

- Ytterligare förväntningar på gy2011 var att genomströmningen skulle öka och andelen elever som läser ett fjärde år eller mer skulle halveras. Av det nu lagda direktivet 2015:31 En attraktivare gymnasieutbildning för alla framgår att genomströmningen hittills i princip är oförändrad efter gymnasiereformen. Det finns i dagsläget inget belägg för en besparing i gymnasieskolan som tas från det generella statsbidraget, varför sparbetning bör slopas.

Slutet för bemanningsföreskrifterna i särskilda boenden?

Socialstyrelsens förslag till föreskrifter om bemanning i särskilda boenden (de tidigare så kallade demensföreskrifterna) bereds nu i Regeringskansliet för regeringens eventuella medgivande för beslut. Detta enligt en förordning (SFS 2014:570) som kom ut i juni 2014. Många kommuner anser, i likhet med SKL, att den här typen av detaljreglering är fel väg att gå för att förbättra kvaliteten inom äldreomsorgen. Socialstyrelsen har inte gjort någon ekonomisk analys av förslaget, utan endast redovisat ett antal räkneexempel. SKL har med hjälp av en enkät till ett urval kommuner beräknat kostnadsökningen till 1,8 miljarder kronor med avseende på ökad nattbemanning samt administration för beslut och genomförandeplaner. Dessutom tillkommer kostnader om beslutet om service och omvårdnad ska kunna gå att överklaga i domstol. Den delen av beräkningen är ytterst osäker men hamnar för kommunernas del (alltså utan kostnader för till exempel rättsväsendet) i storleksordningen på 3 miljarder kronor ytterligare, det vill säga närmare 5 miljarder sammantaget. Det är inte känt när regeringen kommer att fatta sitt beslut. SKL:s tidigare bedömning att föreskrifterna inte kommer att träda i kraft under 2015, om de någonsin gör det, kvarstår. Några ekonomiska konsekvenser av föreskrifterna ingår således inte i den här rapporten.

Gång- och cykelväg i Charlottenberg

Det demografiska trycket ökar

För kommunerna sammantaget har demografiska förändringar inneburit ökade resursbehov med knappt 0,5 procent per år under 2000–2012. Under åren 2013–2015 växlas de upp och förväntas 2015–2020 uppgå till 1,3 procent per år. Det är inom grund- och gymnasieskolan som ökningarna kommer att vara störst.

Kommunernas ekonomi de närmaste åren

I *Vårändringbudget för 2015* och i *2015 års ekonomiska vårproposition* finns regeringens förslag till reformer och aviseringar om reformer. Dessa har vi beaktat på ett övergripande sätt i vår beräkning, några detaljberäkningar på verksamhetsnivå har inte varit möjliga att göra på grund av knapp-

händig information i propositionerna. Den tidigare aviserade minskningen av statsbidragen med 470 miljoner kronor till följd av den nya gymnasierformen kvarstår dock från år 2016 helt utan grund, se tidigare stycke. För att göra en rimlig prognos för kostnadsvolymen behövs antaganden om storleken på statsbidrag och förändrade skattesatser. SKL antar att statsbidragen räknas upp med 2 procent realt per år under kalkylåren 2017–2018. Prognosen över intäkterna är utformad med utgångspunkt från vår skatteunderlagsprognos samt kända och föreslagna förändringar av statsbidragen, med beaktande av statsbudgeten. Kostnadsutvecklingen bedöms med hjälp av preliminärt bokslut för 2014 samt av SCB insamlad budget och plan för kommunerna åren 2015–2017. Det underliggande skatteunderlaget ökar rejält både 2015 och 2016; med 4,5 respektive 5,2 procent.

Kommunernas kostnader ökar 2015 med vad som följer av ökade demografiska behov och historisk trendmässig utveckling. De demografiska behoven växlar upp till 1,2 procent i genomsnitt för åren 2015 och 2016. År 2015 ökar både kostnader och statsbidrag för asyl- och flyktingmottagning till följd av ökad tillströmning, kostnadsvolymen förväntas öka med 12 procent 2015 för att sedan minska med 10 procent 2016. År 2015 ingår utbetalningen från AFA Försäkring som uppskattas till 3,5 miljarder kronor. Notera att det inte blir några fler återbetalningar av premier kommande år.

SKL:s kalkyl för åren 2017 och 2018

I SKL:s kalkyl för åren 2017–2018 antas att de generella statsbidragen årligen ökar med 2 procent utöver ökade löner och priser. Detta innebär ett antagande om att riksdagen år 2018 tillför ytterligare 6,7 miljarder kronor jämfört med 2015 års ekonomiska vårproposition.

Kommunernas kostnader utvecklas enligt trend och demografiskt betingade behov under kalkylperioden.

Källa: Ekonomirapporten april 2015, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Gynnsam arbetsmarknad

Som gränskommun till Norge har Eda kommun ett gynnsamt läge för arbetsmarknad och företagande. Många edabor pendlar dagligen över gränsen för att arbeta. Med den ombyggnad som skett av riksväg 2, mellan gränsen och Oslo, förkortas pendlingstiden och därmed underlättas för dagpendling. Var femte arbetspendlare till Norge bor i Värmland. Totalt arbetspendlade 27 652 svenskar till Norge under 2010. Under åren 2004 – 2008 har arbetspendlingen från Värmland till Norge ökat markant. Enligt statistik från Region Värmland arbetspendlar 707 personer från Eda till Norge. De som räknas som arbetspendlare har denna inkomst som sin huvudsakliga försörjning. Löneinkomsterna inkluderar personer som arbetar väldigt lite alternativt har det som extrainkomst. Om även dessa inkluderas är det sammanlagt 865 personer som arbetspendlar. Den enskilt största arbetskom-

munen för värmändska inpendlare är Oslo. Värmlänningarna pendlar till arbeten inom byggverksamhet, tillverkning samt vård och omsorg. Förvärvsfrekvensen i Värmland påverkas starkt av den stora gränspendlingen. I nationell statistik räknas inte gränspendling utanför riket med. Det leder till att länet och Eda kommun får en lägre förvärvsfrekvens än vad som egentligen är fallet.

Enligt Arbetsförmedlingens prognos i december 2014 är det en fortsatt positiv utveckling på arbetsmarknaden och arbetsgivarna ser positivt på de kommande åren. Konjunkturen förbättras och sysselsättningen ökar med 46 000 år 2015 och ytterligare 59 000 år 2016. Arbetslösheten minskar från 8,0 % 2014 till 7,9% 2015 och 7,7 % 2016. Jobben tillkommer främst inom tjänstesektorerna varav offentliga tjänster står för den största delen. De offentliga arbetsgivarna har blivit allt mer bekymrade över den knappa tillgången på utbildad arbetskraft. Ett växande problem är att arbetskraftsutbudet utvecklas svagt i allt fler kommuner utanför de tre storstadsregionerna. Detta försvårar framtida sysselsättningsökningar i dessa delar av landet. Ungdomsarbetslösheten fortsätter att minska men ungdomar med bristfällig utbildning får fortsatt svårt att finna arbete.

Företagen i Värmland är försiktigt optimistiska när det gäller efterfrågan på varor och tjänster det kommande året. Sysselsättningen i länet bedöms öka med 800 personer under 2014 och med 900 personer under 2015. Det är inom privata tjänster och i viss mån inom bygg och offentlig verksamhet jobben förväntas bli fler. Inom industrin bedöms antalet anställda vara oförändrat. Totalt antal inskrivna arbetslösa bedöms minska med 1 000 personer under 2014. Under 2015, då konjunkturen förbättras, bedöms antalet arbetslösa minska med ytterligare 1 100 personer.

Arbetslösheten i kommunen har under åren 2012-2014 sett ut enligt följande:

År	2012	2013	2014
Sökande som fått arbete	567	584	605
Arbetslösa	179	149	174

Källa: *arbetsformedlingen.se*

År 2014	Arbetslösa	I program med aktivitetsstöd	Totalt
16-64 år	5,1%	3,2%	8,3%
18-24år	7,9%	7,7%	15,6%

Källa: *arbetsformedlingen.se*

Arbetslösheten har minskat något jämfört med samma tidpunkt förra året då den var 8,5%. Eda har en något lägre arbetslöshet jämfört med länet som hade 9,1% och något högre än riket som hade 8,1%. Ungdomsarbetslösheten i Värmlands län var 14,8% i december år 2014 och i riket 19,5%. I kommunen har ungdomsarbetslösheten minskat från 18% i december 2013 till 15,6% i december 2014. Eda har fortsatt näst lägst ungdomsarbetslöshet i länet efter Årjäng.

I mitten av april 2015 var sammanlagt 715 tjänster utlysta på Arbetsförmedlingen i Värmland varav 55 i Eda och 56 i Arvika kommuner. Antalet lediga tjänster har ökat sedan slutet av december 2014 då det fanns 506 lediga tjänster i Värmland, 23 i Eda och 49 i Arvika. På NAV, som är arbetsförmedlingens motsvarighet i Norge, fanns det 2 108 utlysta tjänster i Hedmark, Akershus och Osloområdet i april 2015 och 2 627 tjänster i april 2014.

Satsningar på infrastruktur

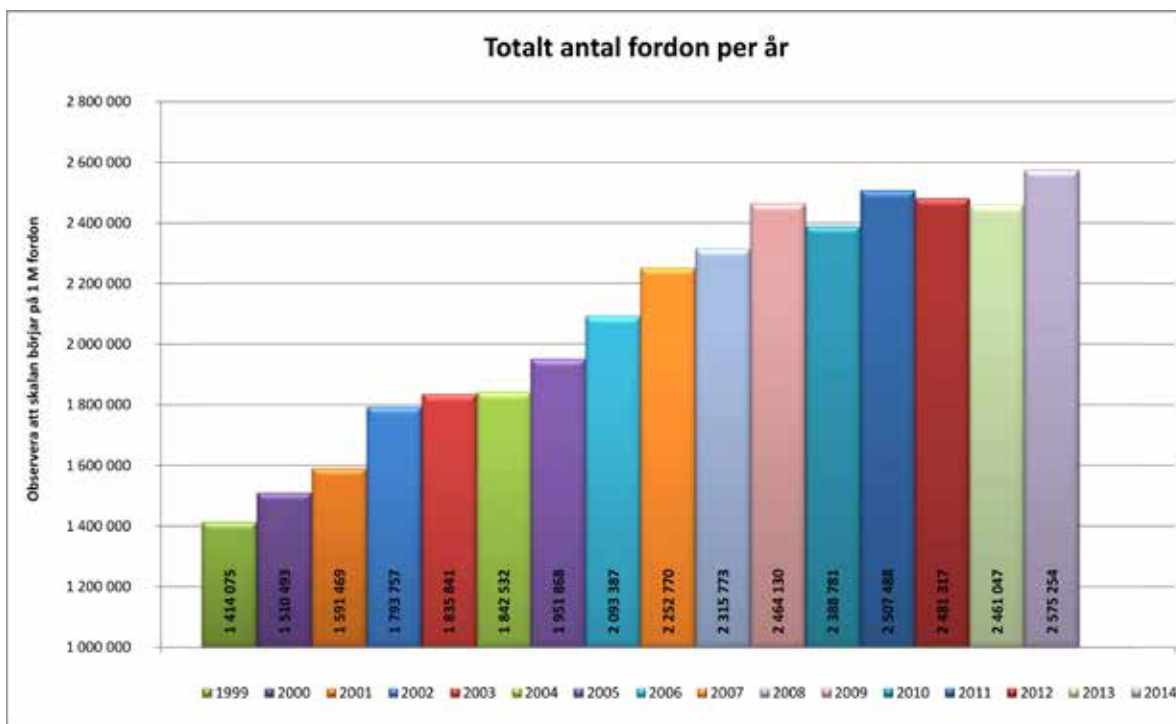
Kollektivtrafikresande längs Värmlandsbanan och riksväg 61 prioriteras av Värmlandstrafik. Det innebär att resor längs med dessa över lag fungerar tillfredsställande. Emellertid skulle kommunikationsmöjligheterna till Norge och Oslo kunna vidareutvecklas. Pendlingsmöjligheter till Norge är av stort intresse för hela Värmland. Regeringen har beslutat om Nationell transportplan för åren 2014-2025. En viktig satsning som finns med i planen handlar om att korta restiderna och öka punktligheten på järnvägssträckan Oslo-Karlstad-Stockholm. Värmland har tilldelats 925 miljoner kronor för perioden 2014-2025 och det är pengar som ska användas till regionala satsningar. Mellan åren 2014 – 2018 investerar Trafikverket i den 14 mil långa järnvägssträckan mellan Kil och Ståldalen. Sex mötesstationer kommer att byggas vilket kommer att underlätta för både tågmöten och omkörning av tåg. Järnvägsnätet blir mindre känsligt för störningar och mer gods kan transporteras på järnväg.

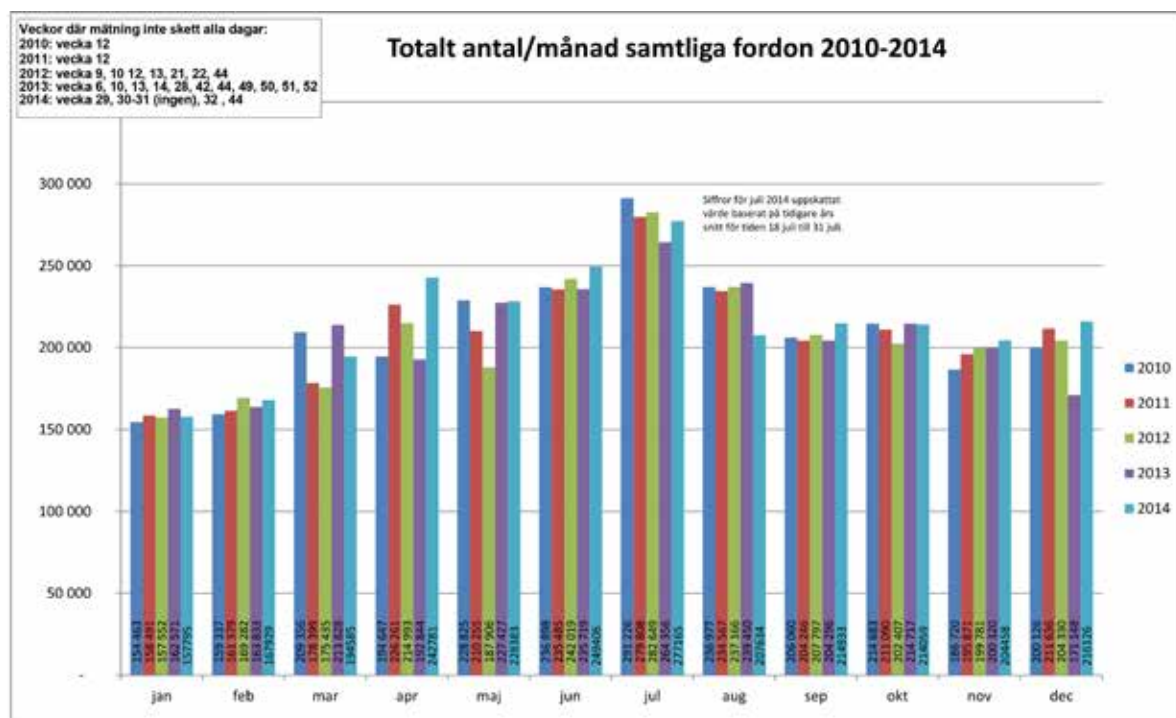
Åmotfors

Pendlingen med både bil, buss och tåg har stadigt ökat och den är omfattande till Osloregionen. Kommunen är beroende av vilka satsningar Statens Vegvesen, Jernbaneverket och norska NSB gör framöver. Infrastruktur är viktigt för samarbetet mellan Sverige och Norge för att få utveckling och tillväxt i området. ARKO gör en översikt med framtidsinriktning över infrastrukturen i gränsregionen. Det är viktigt att kommunikationerna till och från samt inom kommunen förbättras så att resandet underlättas för boende, turister och företag.

Riksväg 61 är en viktig pulsåder för kommunen och en del i tillväxtstråket mellan Stockholm-Oslo. Under perioden 1999 till 2013 ökade antalet fordon från 1 414 100 till 2 461 000 fordon per år. Både personbils- och busstrafiken har ökat med nästan 75%. Ökningen antas bero på den ökande gränshandeln. Även industrin och turismen har under perioden haft en stor tillväxt som bidragit till trafikökningen.

Trafiken under år 2014 har minskat med drygt 12 200 fordon och det är lastbilstrafiken som står för minskningen.

Av diagrammet ovan framgår att flest fordon passerat gränsen under juni månad. Årets påskvecka inföll i under vecka 16 och då uppmättes trafiken till 77 572 fordon vilket är det hittills högsta antalet personbilar på en och samma vecka. Påskveckan år 2013 inföll i mars månad medan påsken år 2012 inföll i april.

Det höga trafikflödet mellan Charlottenberg och riksgränsen påverkar framkomligheten och trafiksäkerheten. Den fortsatta utbyggnaden av handel som planeras ställer också krav på vägstandarden. Därför har Trafikverket tagit fram förstudier för sträckorna Charlottenberg-Riksgränsen och

Charlottenberg-Eda Glasbruk som gäller både väg 61 och järnvägen Värmlandsbanan. Fortsatta satsningar på riksväg 61 är av avgörande betydelse för framkomlighet, trafiksäkerhet och fortsatt tillväxt. Trafikverket har ställt krav på en ny trafikanalys som beskriver trafikflödet i området från Melinskorset i norr till korsningen Lastbilscentralen i söder. En flaskhals och ett stort hinder för tillväxten i gränsregionen är trafiksituationen längs riksväg 61 vid Eda Glasbruk. Vägen är smal och skulle behöva breddas och utformas på ett mer trafiksäkert sätt. I trafikutredningen finns flera förslag men inget är beslutat.

Trafikverket har tagit fram en vägplan för väg 61 Åmotfors-Haganäset för att förbättra trafiksäkerheten på vägsträckan som är ett viktigt pendlingsstråk i länet. Totalkostnaden för etappen som omfattar 7,2 km är beräknad till 148 miljoner kr. Projektet är indelat i två etapper; Åmotfors-Norra By och Norra By-Haganäset. Byggstart av etapp 1 är preliminärt beräknad till maj 2015.

E-tjänster inom den kommunala världen utvecklas i rask takt och kommunerna i Värmland har gått samman i en gemensam lösning för länet. Projektet startade under 2013 och har redan resulterat i ett antal tjänster som finns utlagda på nätet och fler kommer de närmsta åren. För att e-tjänster skall kunna utföras av alla så krävs också ett väl fungerande bredband och där har Eda kommun arbetat mycket aktivt under året för att få igång fiberföreningar. Sammanlagt elva fiberföreningar är bildade runt om i hela kommunen. I Charlottenberg och Åmotfors kommer Telia själva att installera fiber. Kommunen är ansvarig för stamnätet och stöttar föreningarna. Byggnation av stamnätet har påbörjats med delen Flogned-Skillingsfors och kommer att fortsätta mot Järnskog. Arbetet har stannat av då beslut om statliga medel förväntas komma i slutet av år 2015.

Kor i Häljeboda

Ett levande näringsliv

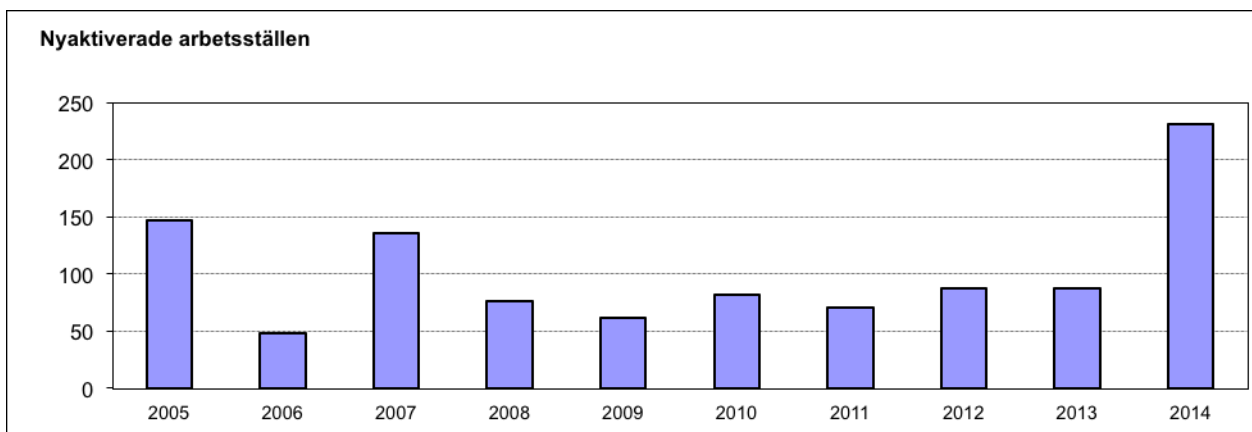
Det lokala näringslivet bidrar till att Eda är en levande kommun. Här finns förutsättningar för utveckling av befintliga företag och nya etableringar. Det finns många spännande företag som tillverkar allt från jaktammunition, aluminiumgods, papper, sågade produkter till kaffemaskiner. Flertalet av företagen är fåmansföretag inom servicenäring, turism, tillverkning samt jord- och skogsbruk. Det finns ca 1 700 arbetsställen i kommunen.

Antalet nyregistrerade företag hos Bolagsverket ökade med 3% under 2014. Det startades totalt 62 368 nya företag under 2014 vilket är en ökning med 1 841 företag. Sedan revisionsplikten för

mindre aktiebolag slopades 2010 samtidigt som aktiekapitalet sänktes är aktiebolag den mest populära bolagsformen. Under 2014 ökade antalet företagskonkurser i Värmland. De senaste fem åren har antalet konkurser ledat stadigt men under 2014 ökade de med 12% jämfört med samma period 2013. Detta är en trend som går tvärt emot utvecklingen i riket som helhet. Där minskade konkurserna med drygt 5%. I Värmland har flera stora företag lagt ned eller flyttat sin verksamhet. Det påverkar underleverantörerna och deras verksamhet. Konkurrensen är dessutom hård i många branscher. Inom handeln måste man förhålla sig till ökad e-handel och stora köpcentra. Åkeribranschen har tuff konkurrens från utländska åkerier som inte kör på samma villkor som åkarna i Sverige.

Nyföretagarbarometern är ett samarbete mellan NyföretagarCentrum Sverige och Bolagsverket. Barometern visar också antal nyregistrerade företag per 1 000 invånare i kommunen. Utvecklingen under hela året 2014 jämfört med samma period 2013 visar att det startat 4,0 företag per 1 000 invånare i Eda. Kommunen hamnar på plats 168 bland kommunerna i riket. År 2013 hamnade kommunen på plats 184. I Värmlands län hamnar Eda på en sjätte plats efter Karlstad, Kristinehamn, Sunne, Torsby och Årjängs kommuner.

Enligt Statistiska Centralbyrån startade 231 nya företag i Eda år 2014 och 87 företag år 2013. Utvecklingen av antalet nya arbetsställen i Eda kommun sedan år 2005 visas i diagrammet nedan:

Av diagrammet framgår att antalet nya företag ökat markant jämfört med 2013. En förklaring till att så många nya arbetsställen tillkom 2014 skulle kunna vara den nya moms lagen som ändrade rutiner för redovisning av moms. Det har blivit enklare än tidigare att starta ett aktiebolag vilket innebär att enskilda firmor ändrar bolagsform till aktiebolag och räknas då som ett nytt företag.

Konjunkturinstitutets rapport från mars 2015 visar att återhämtningen i svensk ekonomi går trögt. Det beror på den svaga utvecklingen i euroområdet som är en mycket viktig exportmarknad för det svenska näringslivet. Barometerindikatorn, som sammanfattar företagens och hushållens syn på ekonomin, sjunker för tredje månaden i rad. Nivån på indikatorn ligger dock fortfarande över genomsnittet. Det är indikatorerna för tillverkningsindustri, bygg- och anläggningsverksamhet, privata tjänsten och detaljhandel som backar medan hushållens indikator stiger.

Enligt HUI Researchs rapport Nordisk gränshandel 2013 som kom i september 2014, spelar gränshandeln en helt avgörande roll för vissa glesbygdskommuner. Tack vare den konsumtion som sker i handeln får många ett jobb att gå till och en inkomst att leva av. I Sverige jobbar 11% av alla sysselsatta inom handeln som är den största arbetsgivaren för ungdomar. Gränshandeln mot Norge kommer att fortsätta växa de närmaste åren. Det beror på att prisskillnaderna mellan Sverige och Norge kommer att vara fortsatt förmånliga. Det gäller även om den norska kronan skulle försvagas. Dessutom investeras det i ny gränshandel i form av både utbyggnad och etablering på nya orter. Det talar för en fortsatt positiv utveckling.

Shoppingturism definieras som att konsumenterna reser längre för att handla vissa varor än vad som egentligen är nödvändigt. Shopping är det som gör att resan och vistelsen får ett mervärde. Gränshandel är en form av prisbaserad shoppingturism och den visar på en mycket stark utveckling över tid. HUI nämner i rapporten att sett till detaljhandelsutvecklingen per kommun under tidsperioden 1992-2011 har Strömstad den bästa genomsnittliga utvecklingen med 10,6% och Eda är tvåa med 8,9 %.

Charlottenbergs Shoppingcenter Nord

Sällanköpsvaruhandeln omsätter betydligt mindre än dagligvaruhandeln eftersom prisfördelarna inte är lika stora. Sällanköpsvarorna är ett viktigt komplement och ökar en handelsplats attraktionskraft. Eda har haft en mycket kraftig tillväxt av sällanköpsvaror från år 2003. Är gränshandeln långsiktigt hållbar? Enligt rapporten kommer folk alltid att åka över gränsen för att handla. Frågan är hur de stora handelsströmmarna kommer att gå och om Sverige långsiktigt kommer att ha en prisfördel gentemot grannländerna. HUI bedömer att gränshandelns drivkraft i form av prisskillnader mellan Sverige och Norge kommer att finnas kvar på 10-20 års sikt även om ingen vet hur stora prisskillnaderna kommer att vara om 10 år.

Eda är en internationell mötesplats som ger mervärde, inte minst för handeln som fortsätter att öka. År 2013 var Edas försäljningsindex för detaljhandel 438 medan index i riket var 100. Därmed hamnar Eda på andra plats efter Strömstad med handelsindex 926. Årjängs handelsindex hamnade på 263. Enligt statistik från Handels Utredningsinstitutets databas Handeln i Sverige, omsatte handeln i kommunen 2,3 miljarder 2013. Dagligvaror omsatte 1,6 miljarder och sällanköpsvaror 700 miljoner. Handeln sysselsatte 736 personer. Detta är en ökning jämfört med år 2012 då dagligvaror omsatte 1,6 miljarder, sällanköpsvaror 700 miljoner och sysselsättningen var 708 personer. Enligt statistik från Statistiska Centralbyrån fanns 101 arbetsställen inom handeln som sysselsatte 748 personer den 30 december 2014.

I april 2014 öppnade Charlottenberg Shoppingcenter Nord med ytterligare 28 000 kvm handel. Sammanlagt erbjuder Thongruppen handel i nästan 65 000 kvm med 2 500 parkeringsplatser och 65 hyresgäster. Totalt besöktes de båda köpcentren av 3,9 miljoner personer 2014 som omsatte nästan 2 mdr kr. Detta är en ökning med 18,1% och drygt 300 mkr jämfört med 2013 då Charlottenbergs Shoppingcenter omsatte 1,68 mdr kr. Målsättningen för 2015 är en omsättning på 2,1 mdr kr.

Arbetet pågår med att ta fram färdiga detaljplaner för en fortsatt utbyggnad av handel i Charlottenberg. Marken är inte i kommunal ägo. Både Charlottenberg och Eda Glasbruk är mycket intressanta områden för handel och flera exploatörer har varit i kontakt med kommunen. En fortsatt exploatering innebär fler arbetstillfällen och förhoppningsvis fler kommuninvånare. Det finns relativt gott om planlagda industriområden runt om i kommunen men däremot saknas strategiskt belägen mark för planläggning av handel och industri. Kommunen har fått förfrågningar från företag både inom handel och industri som önskar etablera sig. Det är framförallt mark men även lokaler som efter-

frågas. Kommunen har liten tillgång till både lokaler och byggklara tomter för näringslivsändamål. Däremot finns privata aktörer som kommunen hänvisar till.

Det finns en vilja att utvecklas bland industriföretagen i kommunen. Enligt Statistiska Centralbyråns statistik fanns 123 arbetsställen inom industrin 2014 och de sysselsatte 800 personer. År 2013 fanns 121 arbetsställen som sysselsatte 737 personer. Teknikföretagens konjunkturprognos pekar på ett trögt år för teknikindustrin i Sverige. Utvecklingen inom Europa begränsar tillväxten. Europa betyder mest för utvecklingen i Sverige, betydligt mer är marknader där tillväxten är betydligt starkare som Indien och Kina. Småföretagsbarometern för Värmlands län visar att industrin är optimistisk inför det kommande året. Tillväxttakten för orderingången ökar och likaså sysselsättningsstillväxten. Det främsta tillväxthindret som de värmländska industriföretagen ser är arbetskraftskostnaden.

Gjutning påbörjad. Kvarteret Staren i Charlottenberg, 2015

Ett tryggt och bekvämt boende

Ett av kommunens mål är att skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer. En ny översiktsplan har tagits fram för kommunen och den visar hur kommunen ser på framtida användning av mark och vatten samt bebyggelseutveckling. Till planen hör en så kallad LIS-plan där områden utpekats som är lämpade för landsbygdsutveckling i strandnära läge.

En utmaning för kommunen är skapa attraktiva och bekväma boendeformer såsom trygghetsboenden och mindre lägenheter. Annars är risken att pigga pensionärer väljer att flytta från kommunen. Den nya Plan- och bygglagen innebär att planprocessen effektiviseras och en kortare planprocess gör att fler intressenter kan driva byggprojekt.

Livskvalitet är att leva och bo i en trygg miljö. Enligt SCB:s medborgarundersökning 2013 upplevs kommunen som säker och trygg. Det är viktigt att arbeta vidare med att den upplevs så även i fortsättningen. Livskvalitet är att leva och bo i en trevlig och trygg miljö. Om man väljer att bosätta sig i tätorterna eller på landet är det alltid nära till naturen och fina omgivningar. Det gångna året ökade inte byggandet av enbostadshus men till största delen är det fortfarande på landsbygden intresset finns.

Bankerna har blivit restriktivare med att låna ut pengar till nybyggnation och köp av fastigheter. Finansinspektionen införde den 1 oktober 2010 ett bolånetak på 85% av bostadens marknadsvärde. Bolånetaket omfattar även jordbruksfastigheter avsedda för boende, där inte huvudsyftet är att bedriva näringsverksamhet. Det innebär att det oftast krävs en större kontantinsats än tidigare och kompletterande säkerheter. Prissättningen på en del av bolånen blir högre och det påverkar boendekostnaderna. Mäklarna ser en liten tendens att det är svårare för husköpare att få lånelöfte. Bolånetaket omfattar en- och tvåfamiljsbostäder, bostadsrätter samt fritidshus. Enligt statistik från Statistiska centralbyrån har småhuspriserna stigit i hela Sverige vid jämförelse av det fjärde kvartalet under 2014 och samma period året innan med ett snitt på 7% för hela Sverige. I Värmlands län har priserna ökat med 10% och i Eda ser marknaden ut som förra året. Det genomsnittliga priset för en småhusfastighet i landet uppgick till drygt 2,4 miljoner kronor under tremånadersperioden november 2014 – januari 2015.

Under de senaste åren har nyproduktionen av lägenheter i kommunen ökat. Efterfrågan på lägenheter i Charlottenberg är betydligt större än tillgången. I övriga orter finns outhyrda lägenheter. Eda Bostads AB har tillsammans med kommunen tagit fram en detaljplan för byggnation av flerbostadshus i Charlottenberg. Våren 2015 är det byggstart för två hyreshus med 32 lägenheter. Hyresgästerna i kommunen efterfrågar fritidsaktiviteter och restauranger framförallt på kvällstid.

Närheten till Norge skapar möjligheter

Oslo är den region i Norge som växt snabbast och är en av de mest dynamiska stadsregionerna i Europa. Under det senaste decenniet har Norge haft attraktiva arbetsmarknader och antalet sysselsatta har stadigt ökat. Efterfrågan på arbetskraft har ökat och över 5 000 av gränspendlarna kommer från Värmland. I Eda pendlar nästan 700 personer till jobb i Norge. De som arbetspendlar ser i svenska myndigheters ögon ut som nolltaxerare och det innebär att förvärvsfrekvensen blir missvisande eftersom de som bor i Sverige men arbetar i Norge inte räknas med. Om andelen sysselsatta skulle inkludera arbetspendlare skulle andelen höjas från 62,8% till 76,2 % (Källa SCB: pendlingsstatistik 2010).

Bussen från Norge har flera avgångar att välja mellan.

Norge har under åren 2003 - 2013 haft en befolkningstillväxt på närmare 1 % per år och ökat befolkningen från 4 552 252 personer 2003 till 5 051 275 personer 2013. Befolkningen har ökat med närmare 500 000 personer. Oslo är den region som växer snabbast. Varken Hedmark fylke eller Eidskog kommune har fått del av befolkningstillväxten men Kongsvinger kommune växer däremot.

Kommunen är expansiv och arbetet med en fyrfältsväg mot Oslo och Romerike pågår. Det finns avgångar med tåg till/från Oslo varje timme. Kongsvinger kommune lobbar aktivt för att minska restiden med tåg mellan Kongsvinger och Oslo till en timme. Det leder till att Kongsvinger blir en mer attraktiv stad att bosätta sig i.

Skedsmo kommune med orterna Lilleström och Strømmen växer både när det gäller invånarantal, sysselsättning och näringsliv. I snitt har 400 nya bostäder tagits i bruk varje år perioden 2001-2010. Invånarantalet har de sista tio åren ökat med ca 900 invånare varje år. Statistisk sentralbyrå beräknar att befolkningen kommer att öka från dagens 51 000 till 70 000 år 2030.

Enligt Statistisk sentralbyrås konjunkturtendens från mars 2015 bidrar fall i oljeinvesteringarna till att BNP väntas öka med bara 1,15 mot 2,3% de två föregående åren. Arbetslösheten kommer att öka gradvis och beräknas till 4,1% 2016. Det dämpar även löneökningarna. En kraftig nedgång i råoljepriset hösten 2014 och en bit in i 2015, förstärker de negativa impulserna i oljenärings framöver. Ett lägre oljepris resulterar i minskad sysselsättning, ökad arbetslöshet och en lägre reallön.

Byggandet av en ny Riksväg 2 med fyrfälts motorväg med mitträcke mellan Skarnes och Kongsvinger invigdes i november 2014. Detta medför att restiden mellan Oslo och riksgränsen blir kortare än tidigare och att trafiksäkerheten förbättras. Projektet är indelat i etapper och projektarbete pågår för sträckan Skarnes-Nybakk. Byggstart är beräknad till 2017.

I vår grannkommun utvecklar Eidskog Näringservice Magnormoen Näringspark i samarbete med fastighetsägare. Näringsparken omfattar 30 000 kvadratmeter och ligger rätt in på norska sidan av gränsen. Planlagd mark finns för näringslivsverksamhet inom kontor, industri och handel. Flera verksamheter har etablerat sig i området.

Morokulien

Grensetjänsten är ett gränsöverskridande samarbete mellan Sverige och Norge. Huvuduppgiften är att ta emot och behandla frågor från människor och företag som har någon form av gränsöverskridande verksamhet. Huvudsakliga arbetsuppgifter är information och att undanröja gränshinder. För att lösa dessa problem och för att få en så effektiv dialog som möjligt mellan svenska och norska myndigheter finns ett Gränsråd. I Gränsrådet sitter personer från myndigheter och organisationer på svensk och norsk sida. Grensetjänsten är delfinansierad av svenska och norska regeringarna samt Nordiska Ministerrådet.

ARKO består av gränskommuner i Värmland och Hedmark. Fokusområden 2014-2016 är infrastruktur. Under 2013 fick ARKO EU-medel från Interreg Sverige-Norge för att genomföra projektet Ungdomscamp för fred. Projektet har fortsatt under jubileumsåret 2014 tillsammans med Voksenåsen i Oslo där ungdomar från Eda och Eidskogs kommuner utbildats till framtidens fredsambassadörer.

Möjligheter till utbildning

Gymnasieutbildningar erbjuds i hela Värmland eftersom alla kommuner ingår i ett gemensamt samverkansområde. Närmaste universitet finns i Karlstad och Oslo. Båda ligger cirka 11 mil från Charlottenberg. På den norska sidan finns en högskola i Lilleström med 3 900 studenter, ca 9 mil från Charlottenberg. Forskningscentret Campus Kjeller ligger också i Lilleström och har fokus på områdena energi, IT, samhällssäkerhet, hälsa, miljö och bioteknologi. Det finns en folkhögskola i Arvika och i dess närhet en musikhögskola där Karlstads universitet bedriver sin muskläro-utbildning.

Eda gymnasieskola tillsammans med Arvika gymnasieskolor har fått kvalitetsstämpeln TeknikCollege. Det är en kvalitetsstämpel på utbildningar där kommuner, utbildningsanordnare och företag samverkar för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar. Genom ett nära samarbete med regionens företag utformas innehållet i utbildningar så att det passar industrins framtida behov.

Restaurang Lärogrytan i Åmotfors

Restaurang- och livsmedelsprogrammet på Eda gymnasieskola har fått en kvalitetsstämpel på sin utbildning genom att bli certifierade för ServiceCollege. Tyvärr avvecklas ServiceCollege i hela landet. Den visar att eleverna ges relevant yrkeskompetens för jobb där servicekompetens är ett grundläggande krav, och att de är väl förberedda för en karriär i tjänstesektorn. Skolan satsar nu mer på fungerande branschråd där näringslivet ingår. Programmet satsar även på utveckling inom områden som entreprenörskap, serviceanda och utbildning av kreativa och engagerade elever. Vård- och omsorgsprogrammet i Sverige har byggt upp vårdcollege och Eda kommun kommer att ingå i detta kvalitetsarbete genom att praktikplatser erbjuds vid äldreboenden.

I Värmland är utbildningsnivån bland befolkningen i åldern 25-64 lägre än för riket. De stora skillnaderna ligger i att Värmland har en högre andel av befolkningen med en utbildningsnivå kortare än 3-årig gymnasial. För att möta framtidens kompetenskrav behövs kunskap och en ökad utbild-

ningsnivå. Eda kommun erbjuder yrkesutbildning för vuxna inom industri och restaurang, vård och omsorg i samarbete med Årjängs kommun samt svenska för invandrare. Grundläggande- och gymnasieutbildning erbjuds också för vuxna. Det finns möjligheter till distansutbildning vilket blir allt viktigare.

Arbetet med att förbättra ohälsan

Arbetet med att förbättra ohälsan i kommunen fortsätter. Ohälsotalet bland kommunens invånare ligger på samma nivå 2014 som året innan. Det är Försäkringskassans mått på antal utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning från socialförsäkringen relaterat till antal registrerade försäkrade i åldrarna 16-64 år. Ohälsotalet för kommuninvånarna år 2014 var 40,0 dagar att jämföra med 2013 då det var 40,6 dagar. I Värmland var ohälsotalet 30,1 dagar 2014 och 29,4 dagar 2013. Av 2013 års rapport Om Värmlänningarna, som Landstinget ger ut, framgår att det allmänna hälsotillståndet har förbättrats i befolkningen under perioden 2008 – 2012. Andelen dagligrökare fortsätter att minska i åldersgruppen 18 – 64 år. Däremot har andelen med fetma ökat och även andelen med otillräcklig fysisk aktivitet.

Eda Trampet

För att förbättra folkhälsan och minska skillnaderna i hälsa mellan olika grupper prioriterar kommunen följande områden: delaktighet och inflytande i samhället, trygga och goda uppväxtvillkor, sunda och säkra miljöer och produkter, verka för sunda levnadsvanor samt förebyggande arbete mot tobak, alkohol och andra droger. Syftet med kommunens folkhälsoarbete är att Edabon ska finna intresse, förståelse och engagemang för hälsofrågor i allmänhet och deras egna möjligheter att göra hälsoval i synnerhet. Det gäller såväl fysiskt, psykiskt som socialt. Under 2014 genomfördes bland annat Edaklassikern, föreläsningar, seniorcusing, seniordag och Eda på fötter. Under 2015 kommer temat psykisk hälsa lyftas fram lite extra. Det blir även fokus på SMARTIS, fysisk aktivitet i skolorna och nytt blir satsningen på en stolpjakt som ett led i arbetet med ”Eda på väg mot bättre hälsa”.

Upplevelser

I Eda finns ett stort utbud av aktiviteter året om. Sommartid lockar de natursköna omgivningarna till bl a fiske, kanotfärder och vandringar på Finnskogsleden, en 24 mil lång vandringsled från

Morokulien i söder till Trysil i norr. På Noresund ligger en 18-håls golfbana omgiven av den vackra sjön Hugn. Vintertid finns det flera möjligheter till skidåkning, både längden och utför. Valfjället Skicenter är en av de sydligaste alpina anläggningarna i Sverige med hela 12 nedfarter. Dessutom finns det en rad fritidsanläggningar såsom motionsspår för löpning/skidåkning, en ishall, flera skytteanläggningar och sporthallar.

Noresund

Det finns ett rikt och varierat utbud av kulturella aktiviteter, såsom musik, konst, litteratur, bibliotek, museum. Det finns en mängd livaktiga kulturföreningar och flera spännande museer. I kommunen finns också ett antal hembygdsföreningar och studieförbund som bedriver aktiv kulturverksamhet. Till detta kommer de kulturevenemang som arrangeras genom biblioteken. Det finns ett stort behov av kulturaktiviteter. En aktivitet är Open Art som arrangeras varje år under två veckor i juli och som lockar många besökare. Open Art är ett samarrangemang mellan kommunen, Region Värmland, Kulturens bildningsverksamhet och konstnärer.

I kommunen finns många gränshistoriska minnesmärken och kulturella sevärdheter. Redan innan Fredsmonumentet restes 1914 var gränsen en betydelsefull mötesplats för norrmän och svenskar. Först 1959 fick platsen sitt namn Morokulien som idag är ett välbesökt turistmål. Föreningar har tagit vara på den historiska kunskap som finns i området och gjort besöksmål som är tillgängliga för allmänheten. Exempel på detta är Eda Skans Museum och Järnskogs Beredskapsmuseum som skildrar norsk-svensk gränshistoria. Under 2014 firade Fredsmonumentet 100 år. Det uppmärksammades genom en fredsfest i Morokulien med deltagande av landshövdingar och talmän från Norge och Sverige. Samtidigt invigdes en Fredsklocka skänkt av Sydkorea.

Föreningslivet engagerar kommuninvånare och många eldsjälar lägger ner mycket tid vilket gör att kommunen har ett rikt föreningsliv. Det finns möjligheter till många olika fritidsaktiviteter i de anläggningar som finns, till exempel ishall, sporthallar, ridhus, styrke- och skyttehall. Dessutom ligger sången och musiken många varmt om hjärtat. Hembygdsföreningarna är mycket aktiva, framförallt på sommaren då gårdarna är öppna för allmänheten. De erbjuder kaffe och hembakat bröd, hantverk utställningar och underhållning av olika slag.

Turismen är en viktig näring för Eda. Den består av både företag och föreningar som erbjuder besökarna ett brett utbud av aktiviteter. Besöksnäringen är en framtidsfaktor och Eda har stor tillväxtpotential. Det finns en ökad efterfrågan på aktiviteter vilket ger näringen utvecklingsmöjligheter men kan också locka nya företagare till kommunen. För att markera att turismen är en viktig näring har kommunfullmäktige antagit en turismstrategi med tillhörande handlingsplan.

Tillväxtverket rapporterar att Sverige lockade rekordmånga utländska besökare i fjol. Under 2014 steg antalet långväga besökare från länder utanför Europa med 22 % jämfört med året innan. Den totala ökningen från utlandet blev 7,4 %. Nästan samtliga regioner fick fler besökare från utlandet och flest kom till Stockholm och Västra Götaland. I rapporten Fakta om svensk turism 2013 konstaterar Tillväxtverket att turismens totala omsättning i Sverige ökade med 3,9% 2012/2013 till 285 miljarder kronor. Turismen bidrog med 173 000 arbetstillfällen, en ökning med 3,9% från 2012. För att turismen ska kunna utvecklas behövs ett ökat samarbete mellan näringen, turismföreträdare och samhället. När det gäller utländska besökare svarar norrmännen för 25% av antalet utländska gästnätter som var 12,89 miljoner nätter 2013.

Stugbyn i Valfjället

HUI Research har tagit fram nyckeltal för turismen i Värmland och i kommunen 2013. Turismen omfattar inkommande övernattningsresor både svenska och utländska samt dagsresor längre än 5 mil. Rapporten visar att turismnäringen i Eda fortsätter att öka och bidrog med 139 miljoner kronor i förädlingsvärde och omsatte 628 miljoner kronor år 2013. Omsättningen har ökat med 21 mkr jämfört med 2012. Turismen skapade sysselsättning för 326 årsverken. Gästnattsstatistiken redovisade 131 156 gästnätter under 2013 vilket är en ökning med 8% jämfört med 2012. Det gäller kommersiella gästnätter på hotell, stugby, vandrarhem och camping. Boendeanläggningarna i kommunerna redovisar flest gästnätter i juni, juli och augusti månad. Norrmännen stod för närmare två tredjedelar av samtliga gästnätter på boendeanläggningarna i kommunen men som god två kom Kina. Asiatiska besökare på genomresa ökade under 2013 och flera valde att övernatta i Eda. Kommunens gästnattsstatistik visar en exportandel på ca 77% vilket är långt över både länets och rikets motsvarighet. Antalet dagbesök i Eda ökade med 27% till 338 000 och det är framförallt gränshandeln som står för den ökningen. Nya handelsområden har tillkommit och detta har bidragit till ökat antal dagbesök och fler gästnätter.

Morokulien Infocenter hade 61 011 besökare 2014, vilket är en minskning med 11% jämfört med 2014 då besöksantalet var 68 700. Trenden är att turistsäsongen förlängs. Fler turister kommer i augusti, september och oktober. Trenden är att antalet turistbussar ökar och centret besöks av allt fler turister från Asien och Frankrike. Turistnäringen i kommunen upplever att antalet övernattningar på camping och hotell ökar. Tillsammans med näringslivet har kommunen utarbetat en handlingsplan för hur besöksnäring och turism kan utvecklas i kommunen. De slutsatser som kommit fram är att det är viktigt att förstärka och utveckla Eda som mötesplats. Ett led i detta arbete är att göra satsningar på Fredsriket Morokulien och göra området mer attraktivt. Valfjället Ski Center är en av de sydligaste alpina anläggningarna i Sverige. Anläggningen kan utvecklas till en åretruntanläggning med ett utbyggt boende och en breddning av aktivitetsutbudet framförallt i form av olika sommaraktiviteter. Eda Golfanläggning har goda förutsättningar att bli en åretruntanläggning med konferensverksamhet och olika sommar- och vinteraktiviteter.

Befolkning

Befolkningsutveckling

Vid årsskiftet 2014-2015 hade Eda kommun 8 453 invånare. Av dessa var 4 129 kvinnor och 4 324 män. Åldersfördelningen syns i diagrammet nedan.

Befolkning 2014-12-31

Ålder	Män	Kvinnor	Totalt
0	46	47	93
1-5	233	236	469
6-9	163	151	314
10-12	122	120	242
13-15	119	116	235
16-18	138	124	262
19-29	555	488	1043
30-39	408	380	788
40-64	1572	1364	2936
65-74	551	547	1098
75-84	310	364	674
85-	107	192	299
Summa	4324	4129	8453

Källa: SCB

I tabellen nedan redovisas den årliga befolkningsutvecklingen mellan 2008 och 2013.

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Befolkning	8676	8594	8539	8460	8496	8426	8453
Förändring	25	-82	-55	-79	36	-70	27

Källa: SCB

Andel utländska medborgare

Enligt KIR uppgår andelen utländska medborgare för närvarande till 23 procent vilket motsvarar 1 944 personer (vid årsskiftet 2013-2014 var det 1 935 personer och året dessförinnan 1 898). I kommunen bor alltså 6 515 personer som är svenska medborgare. Den största enskilda gruppen utländska medborgare kommer från Norge: 17,3 % av Edas befolkning har norskt medborgarskap. Det motsvarar 1 465 personer.

Andel utländska medborgare

År	2012	2013	2014
Andel	22,2%	22,4%	23%

Källa: KIR

På andra till fjärde plats kommer: litauer 69 personer, syrier 47, tyskar 43 samt danskar 38. Totalt finns hela 46 olika nationaliteter i kommunen.

In- och utflyttning

Under 2013 hade Eda ett negativt flyttningsnetto (inflyttade minus utflyttade) motsvarande 65 personer. Det innebär att det flyttat ut fler personer än vad som har flyttat in under perioden. Sett till 2014 är emellertid flyttningsnettot positivt. Under året flyttade 439 personer ut ur kommunen medan 486 flyttade in. Från andra platser i Värmland flyttade 184 personer, från övriga Sverige kom 131 och från utlandet kom 171 personer.

Flyttningsnetto 2011 – 2014

2011	2012	2013	2014
-27	38	-65	47

Källa: SCB

Anledningarna till varför man flyttar till eller från en plats kan vara många. År 2012 undersöktes varför man flyttar till eller från Eda (en ny undersökning genomförs och beräknas vara klar under hösten). Tabellen nedan visar några vanliga faktorer som påverkar varför man flyttar – eller inte flyttar – till och från Eda.

Push	Pull
”Finns inget att göra i Eda”	”Aktiviteter finns”
”Vill inte bo i Eda”	”Boende på landet”
”Eda är för litet”	”Trivs/Uppvuxen i Eda”
”Dåliga kommunikationer”	”Bra kommunikationer”
”Familj/släkt/vänner bor inte i Eda”	”Familj/släkt/vänner”
	”Syssetsättning/arbete”

Källa: Enkät till verksamma inom handeln i Eda 2012

Födda och avlidna

Under år 2014 föddes 89 nya Edabor samtidigt som 118 stycken avled. Det ger ett negativt födelsenetto på 29 personer.

Födelsenetto 2011 – 2014

2011	2012	2013	2014
-32	-1	-3	-29

Källa: SCB

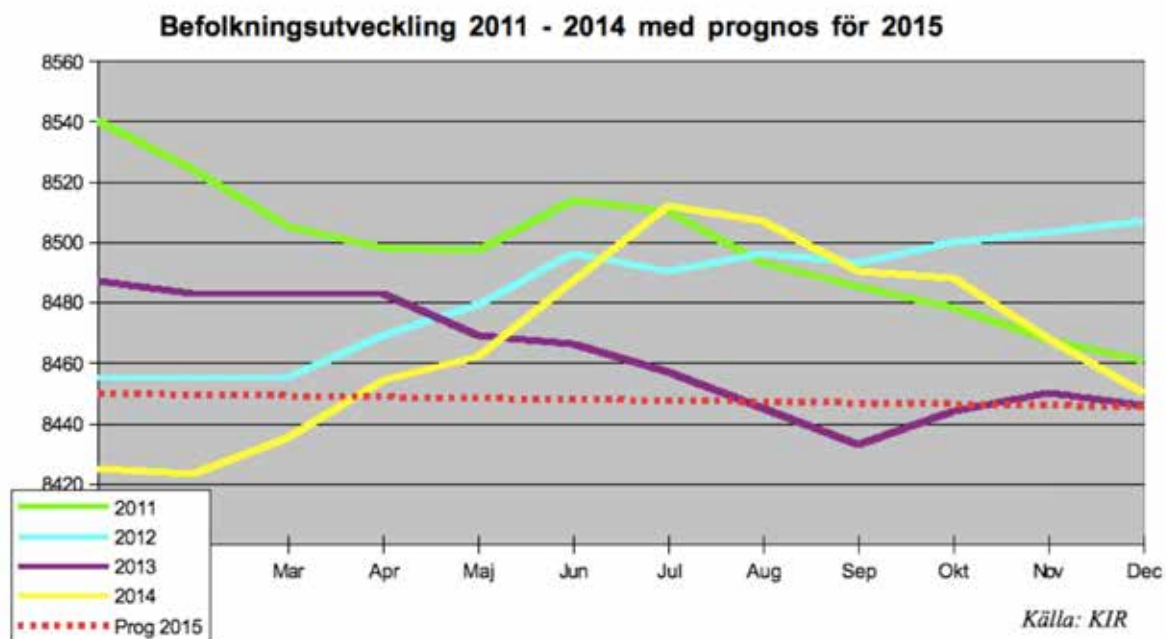

Sommarskoj i Köla 2015

Prognos

Vid tiden för delårsbokslutet pekade prognosen mot att Edas befolkning skulle minska något under 2014. När vi nu summerar året visar det sig istället att befolkningen har ökat med 27 personer. En stark trend under första halvåret hjälpte till att motverka tappet under avslutningen av 2014.

Prognosen för 2015 visar ett litet tapp på helårsbasis. När det gäller den negativa befolkningsutvecklingen bör det påpekas att det inte finns några inherenta egenskaper i landsbygdsområden som per automatik leder till en negativ befolkningsutveckling, heller inte att utvecklingen inte går att vända eller påverka. Viktiga faktorer är en god arbetsmarknad och ett välutvecklat näringsliv, goda boendemöjligheter med attraktiva och billiga boenden, samt goda kommunikationer. Ett stort antal nya arbetsplatser skapas just nu i Eda kommun och det finns en stark *potential* till att vända eller åtminstone bromsa den negativa trenden.

3. Vision, övergripande mål och kännetecken för Eda kommun

Styrsystemet bygger på att en vision, övergripande mål, kännetecken och verksamhetsmål tydligt hänger samman i en plan för kommunens utveckling och verksamhet.

Vision

Eda – en positiv gränskommun där människor möts – präglad av samverkan, starkt näringsliv och med ambitionen att utvecklas.

Övergripande mål

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare och för besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service.

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Kännetecken

Vårt förhållningssätt i verksamheten utgår från medborgarfokus och kännetecknas av:

- Kvalité
- Smidighet
- Tillgänglighet
- Småskalighet

4. Nya perspektiv

Region Värmland, kommunerna och landstinget arbetar tillsammans för att värmlänningarna ska kunna ha ett bra liv i Värmland genom utvecklingsarbetet Nya Perspektiv. Arbetet förstärker de dagliga insatser som görs inom kommuner och landsting. De fyra områden man valt att arbeta med är äldres hälsa, riskbruk och riskbeteende, psykisk hälsa och den sårbara familjen. Syftet med Nya Perspektiv är att främja samverkan, öka kunskapen om varandras förutsättningar och om den gemensamma befolkningens hälsa, behov och påverkansfaktorer. Landstinget och kommunerna i Värmland står inför stora utmaningar. Den demografiska utvecklingen kommer att kräva mer vård och omsorgsinsatser och resursfördelningen blir svårare.

Nya Perspektiv har fokuserat på fyra utmaningar:

1. Den sårbara familjen

Huvudmännen ska i samverkan skapa förutsättningar för att värmländska barnfamiljer ska känna sig trygga samt att det vid behov skall finnas ett utvecklat och anpassat stöd för familjen.

Resultatmål:

- Andelen som är behöriga att söka till gymnasieutbildning efter avslutad årskurs, ska öka från 90% (2010) till 97% (2015). Förslag på förändring av resultatmålet är att 2019 ska 100 % vara behöriga att söka till gymnasieutbildning efter avslutad årskurs.
- Alla (100%) av barnen ska erbjudas och komma på de hälsobesök och vaccinationer (på BVC och skola) som de har rätt till.
- Barns psykiska hälsa skall öka med utgångspunkt från den sammanvägda indexet i åldersgrupperna årskurserna 4 och 7 samt gymnasiets årskurs 1.

Förslag till förändrade och nytt resultatmål

Andelen som är behöriga att söka till gymnasieutbildning efter avslutad årskurs 9 ska öka från 90 % (2010) till 100 % (2019).

2. Riskbruk och riskbeteende

Huvudmännen ska i samverkan aktivt uppmärksamma riskbruk och riskbeteende i kontakter med elever, klienter, patienter och brukare. För att stödja inriktningen ska det, år 2014, finnas en struktur för kompetensutveckling i motiverade samtal för länet.

- Övervikt hos barn och unga, övervikt och fetma hos barn och unga i Värmland ska förebyggas samtidigt som andelen fysiskt aktiva ska öka.
Resultatmål: Andelen överviktiga barn och unga ska minska med 15 procent för 2015. Mätningar sker i åldrarna 5 ½ år och 10 år. Det genomsnittliga antalet karierade/fyllda tänder bland 12-åringar ska minska.
- Hiv och sexuellt överförbara infektioner (STI), spridningen av Hiv och STI skall begränsas inklusive konsekvenserna av dessa infektioner för den enskilde och samhället.
Resultatmål: Förekomst av klamydia i åldersgruppen 15 -29 år, oavsett kön, ska minska med 10% till år 2016.
- Tobak, Andelen som röker i den värmländska befolkningen ska minska.
Resultatmål: År 2014 uppgår andelen ungdomar i gymnasiets första årskurs som röker eller snusar till högst 6%. År 2015 bör samtliga Värmlands kommuner ha beslutat om rökfri arbetstid inom alla kommunal verksamhet.
- Alkohol, andelen personer med riskbruk av alkohol ska minska i alla åldersgrupper, samt att debutantåldern för alkoholanvändning ska höjas.
Resultatmål: Andelen ungdomar i gymnasiets första årskurs som aldrig har druckit alkohol ska öka från 33% (2011) till 50% (2018).

Förslag till förändrade och nytt resultatmål

- Andelen barn och unga med övervikt ska minska med 15 % före 2019 jämfört med 2011. Mätningarna sker i åldrarna 6 år (23 % 2011) och 10 år (28 % 2011).
- År 2016 bör samtliga Värmlands kommuner ha beslutat om rökfri arbetstid inom all kommunal verksamhet.
- Inför höstterminen 2016 har hälften av länets kommuner antagit policys för tobaksfri skoltid.
- År 2019 uppgår andelen ungdomar i gymnasiets första årskurs som röker eller snusar till högst 6 % (utgångsläge 2011 10%).
- År 2017 har andelen ungdomar i gymnasiet första årskurs som provat narkotika minskat till 2 % för att 2019 ha minskat till 0 % (utgångsläge 2013 4 %)

3. Psykisk hälsa

Huvudmännen ska i samverkan arbeta för att medborgarnas psykiska välbefinnande ska öka, samt att huvudmännen ska bidra till en ökad kunskap om psykisk ohälsa hos allmänheten.

Resultatmål:

- Andelen män 18 -25 år med nedsatt psykisk hälsa ska minska från 17% år 2012 till 15% vid nästa mätning 2016.
- Andelen kvinnor 18 -25 år med nedsatt psykisk hälsa ska minska från 30% år 2012 till 25% vid nästa mätning 2016.
- Antal självmordsförsök för män och kvinnor i alla åldrar ska sjunka från utgångsvärde 2011.

4. Äldres hälsa

Huvudmännen ska i samverkan skapa förutsättningar för en trygg, frisk ålderdom för äldre i Värmlands län. Samverkan ska komma den enskilde till det genom en ökad kvalitet i berörda verksamheter och inom följande områden:

God vård i livets slutskede

Resultatmål 2014

- Att minst 60 % av förväntade dödsfall har brytpunktssamtal genomförts.

Förslag till nya resultatmål 2015

- Minst 70 % av personer i livets slutskede har erhållit brytpunktssamtal.
- Minst 50 % av personer i livets slutskede har erhållit en validerad smärtskattning.

Preventivt arbetssätt (till exempel undernäring, fall trycksår och dålig munhälsa)

Resultatmål 2014

- Att 90 % av personer i särskilt boende får en riskbedömning (undernäring, fall, trycksår och dålig munhälsa)
- Alla kommuner ska ligga under genomsnittet vad gäller fallolyckor för 80 år och äldre.

Förslag till nytt resultatmål 2015

- Minst 80 % av personer med risk för fall, trycksår, undernäring eller ohälsa i munnen ska erhålla minst en förebyggande åtgärd.

God vård vid demenssjukdom

Förslag till resultatmål 2015

- 90 % av de personer som får demensdiagnos ska ha genomgått en fullständig basal demensutredning.

God läkemedelsbehandling för äldre

Resultatmål

- Andelen personer över 75 år som får olämpliga läkemedel ska minska.

Sammanhållen vård och omsorg

Resultatmål

- Andelen undvikbara slutenvårdstillfällen ska minska.
- Andelen oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar ska minska.

Vid Vrångsälven

4. Eda i jämförelse med andra

Eda kommun deltar i flera undersökningar för att få vetskap om vilken kvalitet kommunen har jämfört med andra inom olika verksamheter. Sveriges Kommuner och Landsting genomför regelbundet sköppna jämförelser mellan kommuner. Det sker inom ett flertal områden och bygger på statistik och information som hämtas från kommunerna. För närvarande finns öppna jämförelser inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, äldreomsorg, grund- och gymnasieskola, företagsklimat samt trygghet och säkerhet.

Vård och stöd deltar i Socialstyrelsens nationella brukarundersökning. Den omfattar både hemtjänst och särskilt boende. Inom samhällsbyggnads verksamhetsområde gör Svenskt vatten jämförelser mellan kommunerna om kommunalt VA för taxor och drift. Kommunen har också deltagit i utredningen Kritik på teknik där allmänheten tycker till om det som rör gator, vägar, va, belysning, avfallshantering mm.

I Kommun- och landstingsdatabasen Kolada går det att följa verksamheten från år till år. Det finns över 3 000 nyckeltal som ger möjlighet till analyser och jämförelser. Varje år undersöker SKL kommunens kvalitet ur fem perspektiv: tillgänglighet, trygghet, information och delaktighet, effektivitet samt kommunen som samhällsutvecklare. Resultaten samlas i rapporten Kommunens Kvalitet i Korthet. Kommunen har deltagit i projektet sedan 2007. SKL har tagit fram ett nytt verktyg, Jämföraren, där kommunerna med hjälp av diagram får en bild av hur den egna verksamheten står sig i förhållande till andra när det gäller både kvalitet och resurser.

Boule vid Kölaladan

Medborgarundersökning

År 2006 deltog Eda för första gången i SCB:s medborgarundersökning. Sammanlagt deltog 69 kommuner i undersökningen som genomfördes 15 mars – 8 maj 2013. Ett urval på 500 personer i åldrarna 18-84 år ombads svara på frågor om hur de uppfattar kommunens verksamheter mm. Svarefrekvensen var 47 procent. Syftet var att få en helhetsbild över vika områden kommunen kan prioritera, förbättra, bevara och ge lägre prioritet för att medborgarna ska bli mer nöjda.

Undersökningen är en attitydundersökning och inte en brukarundersökning. Undersökningen sammanfattas i tre index; Nöjd-region-index (Hur ser Du på Din kommun som en plats att leva och bo på?), Nöjd-medborgar-index (Vad tror eller tycker Du om Din kommuns verksamheter?) samt Nöjd-inflytande-index (Hur nöjd är Du med invånarnas inflytande i Din kommun?). Resultatet visar att Eda har ett något sämre index jämfört med kommuner i samma storleksklass, d v s som har färre än 10 000 invånare. Under våren genomförs en ny undersökning som 600 invånare kommer att få möjlighet att svara på.

Servicemätning via telefon och e-post

Under hösten 2014 gjordes en servicemätning via telefon och e-post. Det är femte gången som kommunen deltar i denna. Resultaten ger en indikation på kommunens service och kan användas som en utgångspunkt för ett fortsatt arbete inom området. Totalt 169 kommuner deltog i undersökningen. Områdena som kontaktades var bygglov, förskola, grundskola, individ- och familjeomsorg, miljö- och hälsa, gator och vägar, äldreomsorg, handikappomsorg samt fritid- och kultur.

Telefon

Ett externt företag ringde 54 telefonsamtal via kommunens växel och nio olika områden söktes med ärendefrågor som tagits fram av SKL. Mätning gjordes av tillgänglighet, svar på frågan, information, intresse och engagemang samt bemötande.

Resultatet visar att svarstiden för handläggare gällande telefoni är betydligt högre än genomsnittet jämfört med andra kommuner. Svaren på frågorna är i nivå med genomsnittet. Däremot är resultatet för den information som lämnats lägre än genomsnittet. Intresset och engagemanget från de personer företaget talat med har ett lägre resultat än genomsnittet och bemötandet är betydligt lägre än genomsnittet.

E-post

Sammanlagt 54 e-postmeddelanden skickades till kommunens officiella e-postadress för att bedöma servicenivån. Mätning skedde av svarstid, avsändare, svars kvalitet samt e-post som inte besvarades.

Medelsvarstiden i timmar för e-post är snabbare än genomsnittet och likaså svaren på frågorna. I genomsnitt tog det tre timmar innan brevet besvarades. Genomsnittet för de deltagande kommunerna i undersökningen var sex timmar.

När det gäller användaruppgifter i e-postbrev är kommunens totalresultat högre än genomsnittet. I 98 procent av svaren fanns mer eller mindre fullständiga avsändaruppgifter vilket är betydligt högre än snittet som är 80 procent. Andelen svarsbrev som innehåller merinformation är lägre än genomsnittet för samtliga kommuner.

Sammanfattningsvis var Eda kommuns resultat något högre jämfört med andra kommuner.

Kommunens Kvalitet i Korthet

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett nationellt jämförelsenätverk som drivs av Sveriges Kommuner och Landsting. Antalet kommuner som deltar ökar stadigt och år 2014 deltog över 220 kommuner. Eda har deltagit sedan år 2007. Syftet med mätningen är att ge en översiktssbild av kommunen ur kommuninvånarnas perspektiv. Styrkan ligger i jämförelsen med andra. Inom ramen för KKiK pågår ett arbete med att lyfta fram goda exempel i kommunerna och sprida dessa till andra.

Jämförelsen består av ett 40-tal mått där en del är hämtade från annan officiell statistik som till exempel Öppna jämförelser och Medborgarundersökningen. Andra mått mäts av kommunerna själva. Mått kan bytas ut eller justeras mellan åren så att de faktorer som är mest intressanta för kommuninvånarna alltid mäts.

Ett område där stor förbättring skett mellan åren 2013 och 2014 är när det gäller att få svar på en fråga via mail och att få kontakt med rätt person och få svar på en enkel fråga när man ringer till kommunen. Eda kommun hamnar på ett sjätteplats i landet när det gäller medborgardemokrati. När det gäller elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs åtta hamnar Eda på en tolfte plats i landet.

Områden där det skett försämringar är antal medarbetare som besöker en hemtjänsttagare under 14 dagar där Eda hamnar bland de tio sämsta kommunerna. Väntetiden för de som inte fått plats för sitt barn inom förskoleverksamheten på önskat datum har ökat.

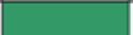

Vadjungen

Nedan presenteras ett urval av måtten i KKiK som är särskilt viktiga att arbeta vidare med i Eda:

Kommunens kvalitet i korthet 2014 Eda kommun

	Ett resultat som är bättre eller lika med snittet i nätverket
	Ett resultat som är sämre än snittet i nätverket
	Positiv förändring av resultatet för Eda mellan 2013 och 2014
	Negativ förändring av resultatet för Eda mellan 2013 och 2014
	Samma resultat som 2013

Mått	Indikator	Eda 2011	Eda 2012	Eda 2013	Eda 2014	Snitt 2014	Mål-uppfyllelse	Trend
TILLGÅNGLIGHET								
Andel som får svar på e-post inom två dygn	Procent	67	26	87	93	83		
Andel nöjda med bemötandet vid kontakt med kommunen	Procent	79	87	86	78	86		
TRYGGHET								
Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen?	Index 1-100	64	64	60	Ingen undersökning	61		
DELAKTIGHET OCH KOMMUNENS INFORMATION								
EFFEKTIVITET								
Vilket resultat når elever i årskurs 3 i kommunen i de nationella proven?	Andel elever som uppnått Skolverkets kravnivåer i %	85	74	77	74	68		
Vilket resultat når elever i årskurs 6 i kommunen i de nationella proven?	Andel elever som uppnått Skolverkets kravnivåer i %	Nytt mått 2012	75	94	92	94		
Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet	Procent	87	88,9	87,2	90,4	86,4		
Elevers syn på skolan och undervisningen i årskurs 8	Procent		74	70	85	76		
Vilket serviceutbud finns inom särskilt boende?	Andel i %	80	71	Ingen uppgift	59	66		
Hur nöjda är brukarna med sitt särskilda boende?	NKI-index 0-100	63	Ingen uppgift	Ingen uppgift	89	84		
Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst inom hemtjänsten i kommunen?	Procent	66	91	87	91	91		
SAMHÄLLSUTVECKLING								
Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall?	Procent återvunnet material	57	Ingen uppgift	Ingen uppgift	45	36		

Kommunens kvalitetsgrupp har fått i uppdrag av centrala ledningsgruppen att arbeta med de kommunövergripande områdena såsom KKiK, indikatorerna i strategiska planen, kommunernas webbsidor, servicemätning via telefon och e-post, medborgarundersökning, klagomålshantering och kvalitetsgarantier. För år 2015 har gruppen tagit fram ett årshjul. Under året ska gruppen ta fram förslag till till en kvalitetsgaranti per verksamhetsområde. En plan över införandet av fler garantier 2016 och 2017 ska också tas fram.

5. Resultaträkning 2016-2018

	2016	2017	2018
Kommunstyrelsen	-457 763	-466 763	-475 263
varav			
- Kommunledningsstab	-50 375	-50 375	-50 375
- Bildning	-188 033	-188 033	-188 033
- Vård och stöd	-170 459	-170 459	-170 459
- Samhällsbyggnad	-40 896	-40 896	-40 896
Samverkan	500		
Lönekostnadsökning 2015	-8 500	-8 500	-8 500
Lönekostnadsökningar	-8 500	-17 000	-25 500
Kommunstyrelsens nettokostnader	-466 263	-475 263	-483 763
Internränta	11 819	11 819	11 819
Pensioner	-8 400	-8 400	-8 400
Pensionskostnad/Intäkt internränta	3 419	3 419	3 419
Verksamheternas nettokostnader	-462 844	-471 844	-480 344
Skatteintäkter, gen statsbidr	467 627	480 614	493 695
Finansnetto	2 000	2 000	2 000
Resultat före extraordinära poster	6 783	10 770	15 351
Extraordinära poster			
Årets resultat	6 783	10 770	15 351

6. Investeringsplan 2016-2018

	Budget 2016	Budget 2016 V/A
Bildning		
Digital teknik	400	
Inventarier	500	
Utemiljö	300	
Totalt bildning	1 200	
Vård & Stöd		
Ombyggnad kök korttidsvård Åfs	210	
Ombyggnad personalutrymme Åsen	80	
Utbytesinventarier	250	
IT-utrustning	100	
Totalt Vård & Stöd	640	
Kommunledningsstaben		
Byte Oracle till SQL	250	
Inköp Microsoft CAL:s	40	
Nybyggnad av webbplats eda.se, revidering grafisk profil	250	
Totalt Kommunledningsstaben	540	
Samhällsbyggnad		
VA-verksamheten		
Styr o regler VA vht, ny- och ombyggnad		750
Sadeltak reningsverket Åmotfors		750
Pumpstation Garveri		850
Gatuverksamheten		
Eftersatt beläggningsunderhåll	1 000	
Gatusanering/VA-sanering	1 500	1 000
Avfallsverksamheten		
Våtmark Lunden	2 000	
Parkverksamheten		
Ny julbelysning i träd (LED)	150	
Fastighetssektionen		
Energioptimering	1 500	
Utbyggnad Infocenter för grensetjänsten i samråd med Eidskog kommune	1 000	
Ombyggnad kommunala fastigheter	500	

Räddningssektion		
Släckbil	1 000	
Miljösektion		
Ny version ECOS	125	
<i>Totalt Samhällsbyggnad</i>	<i>8 775</i>	<i>3 350</i>
Totalt	11 155	3 350

Mumindalen

7. Övergripande principer för ekonomisk styrning

De övergripande principerna för ekonomisk styrning gäller från och med 1 januari 2014. En uppföljning och utvärdering av principerna för ekonomisk styrning skall ske årsvis och i samband med att den strategiska planen fastställs.

Finansiella mål

Den övergripande finansiella målsättningen för planperioden 2015 - 2017 är att verksamheternas nettokostnader inkl avskrivningar, inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Ambitionen är dock att långsiktigt ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl avskrivningar, inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.

Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte ska öka, Detta innebär att kommunens investeringar ska finansieras med egna medel.

En årlig borgensavgift tas ut med 0,5 % för samtliga helägda bolag i kommunkoncernen 2014.

Anslagsbindningsnivåer

Driftbudget

Kommunfullmäktige skall anvisa medel för driftbudgeten genom att anslå ett nettobelopp för kommunstyrelsen. I nettobeloppet ska samtliga kostnader och intäkter ingå. Kommunstyrelsen tilldelar ram till förvaltningen fördelat på respektive verksamhetsområde. Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheterna.

Verksamhetsområdeschefen fördelar sitt anslag på resultatenheter genom att upprätta en internbudget. Omdisponering av anslag inom verksamhetsområdena under löpande budgetår föreslås av verksamhetscheferna och beslutas av kommunchefen.

Omdisponering av anslag under löpande budgetår mellan de olika verksamhetsområdena beslutas av kommunstyrelsen. I de fall omdisponeringen föranleds av större förändringar i verksamheternas inriktning skall frågan behandlas och beslutas av kommunfullmäktige.

Investeringsbudget

Medel för investeringar anvisas per objekt/projekt. Omdisponeringar av anslag överstigande 1 mkr beslutas av kommunfullmäktige. I annat fall tas beslut av kommunstyrelsen.

Budgetprocessen

Kommunen ska varje år upprätta en strategisk plan innehållande en budget för nästa kalenderår. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen ska redovisas vilka anslag som ska utgå och hur stor skattesatsen ska vara. Budgeten ska också innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under en period av tre år. Budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Om det vid räkenskapsårets slut visar sig att kostnaderna överstiger intäkterna, skall det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmaste tre åren. Om det finns synnerliga skäl kan kommunfullmäktige besluta att sådan reglering inte ska göras.

Tidsplan för budgetprocessen

Januari:

Kommunfullmäktige anordnar en prioriteringsdiskussion som en inledning i budgetprocessen.

Februari:

Utskotten diskuterar verksamheten tillsammans med resp verksamhetsområdeschef och om önskemål finns även rektorer/områdeschefer/sektionschefer/avdelningschefer.

Diskussionen utgår ifrån innevarande års verksamhetsplan. Vad behöver förändras? Ser vi förändrade behov? Har förutsättningarna förändrats? Diskussion bör även ske utifrån måluppfyllelsen föregående år. Tydliga utredningsuppdrag lämnas från utskotten till verksamhetschefen.

Mars:

Utskotten diskuterar verksamheten tillsammans med resp verksamhetsområdeschef och om önskemål finns även rektorer/områdeschefer/sektionschefer/avdelningschefer.

Diskussionen utgår ifrån innevarande års verksamhetsplan. Vad behöver förändras? Ser vi förändrade behov? Har förutsättningarna förändrats? Diskussion bör även ske utifrån måluppfyllelsen föregående år. Tydliga utredningsuppdrag lämnas från utskotten till verksamhetschefen.

Utredningsuppdrag från utskottsmötet i februari redovisas.

I mars är det bokslutsberedning. Utskotten tillsammans med verksamhetschefen presenterar året som gått. Särskild vikt skall läggas vid måluppfyllelsen. Redovisning sker även av våra resultat från projektet ”Kvalitet i korthet”.

April:

Utskotten tillsammans med sina verksamhetschefer lämnar på kommunstyrelsens sammanträde en redovisning över vad som framkommit i samband med utskottssammanträdena i februari och mars. Vid samma tillfälle lämnar Ekonomi och planering en information om uppdaterade ekonomiska förutsättningar (skatteintäkter/utjämningsbidrag). Utvecklingsavdelningen tillsammans med Ekonomi och planering redogör för en omvärldsanalys.

Ekonomi och planering presenterar även verksamhetsstatistik avseende Eda kommun och jämförbara kommuner.

Kommunstyrelsen lämnar tydliga utredningsuppdrag utifrån utskottens och förvaltningens presentationer. Utredningsuppdragen ska presenteras på budgetberedningen.

Maj:

I maj är det budgetberedning.

Vid detta tillfälle skall utskotten tillsammans med verksamhetschefen presentera förslag till verksamhetsplan samt investeringsäskanden. Kommunledningsstaben har upprättat förslag till strategisk plan. Den ekonomiska uppföljningen efter mars med prognos för helåret presenteras.

Juni:

I juni behandlar kommunstyrelsen strategisk plan, verksamhetsplaner samt investeringsäskanden.

I juni beslutar kommunfullmäktige om strategisk plan, verksamhetsplaner samt investeringsäskanden.

Uppföljning av ekonomi och verksamhet

Ekonomi och verksamhet skall följas upp regelbundet under budgetåret. Rapportering skall ske månadsvis dels mellan verksamhetsområde och utskott, dels från utskott till kommunstyrelsen. Rapportering med avseende på ekonomisk uppföljning från förvaltningen till kommunstyrelsen ska ske månadsvis.

Rapportering från kommunstyrelsen till kommunfullmäktige ska ske vid tre tillfällen under året, mars, augusti, och december. I samband med augusti månads uppföljning skall även delårsrapport upprättas. Rapporteringen ska innehålla uppgifter om intäkts/kostnadsutvecklingen, prognos för helåret, kommentarer till eventuella avvikelser, måluppfyllelse samt förslag till åtgärder med anledning av avvikelser.

Slutredovisning av färdigställda investeringsprojekt skall ske löpande under året till kommunfullmäktige. Förvaltningen skall även sammanställa en uppföljning avseende pågående och planerade investeringsprojekt. Detta skall ske i samband med uppföljningstillfällena efter mars och augusti.

Bokslut/årsredovisning

Efter verksamhetsårets slut ska förvaltningen upprätta en ekonomisk sammanställning och avge en verksamhetsberättelse. Därefter ska bokslutsberedningen behandla bokslutet och gå igenom de olika verksamheternas resultat. Beredningen ska bland annat granska resultat, måluppfyllelse och utförda prestationer.

En årsredovisning ska upprättas som omfattar hela kommunkoncernen. Årsredovisningen ska godkännas av kommunstyrelsen före revisorernas granskning. Årsredovisningen skall behandlas av kommunfullmäktige senast under maj månad året efter verksamhetsåret.

Resultatöverföring mellan åren

Huvudprincipen är att förvaltningens över- och underskott ska föras över till nästkommande budgetår. En förutsättning för detta är att verksamheten har bedrivits i överensstämmelse med av kommunfullmäktige fattade beslut, policys, fastställda mål samt gällande lagstiftning. Bokslutsberedningen skall vid sin behandling beakta kommunens totala ekonomiska situation där hänsyn skall tas dels till kommunallagens krav på en budget i balans, dels till kommunens egna finansiella mål. Bokslutsberedningen kan med hänsyn till ovanstående föreslå kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att göra avsteg från huvudprincipen.

Koppoms Bruk 1922

8. Inriktningar och prioriteringar 2016-2018

Kommunfullmäktige tog 2015-08-26 följande beslut om prioriteringar 2016-2018:

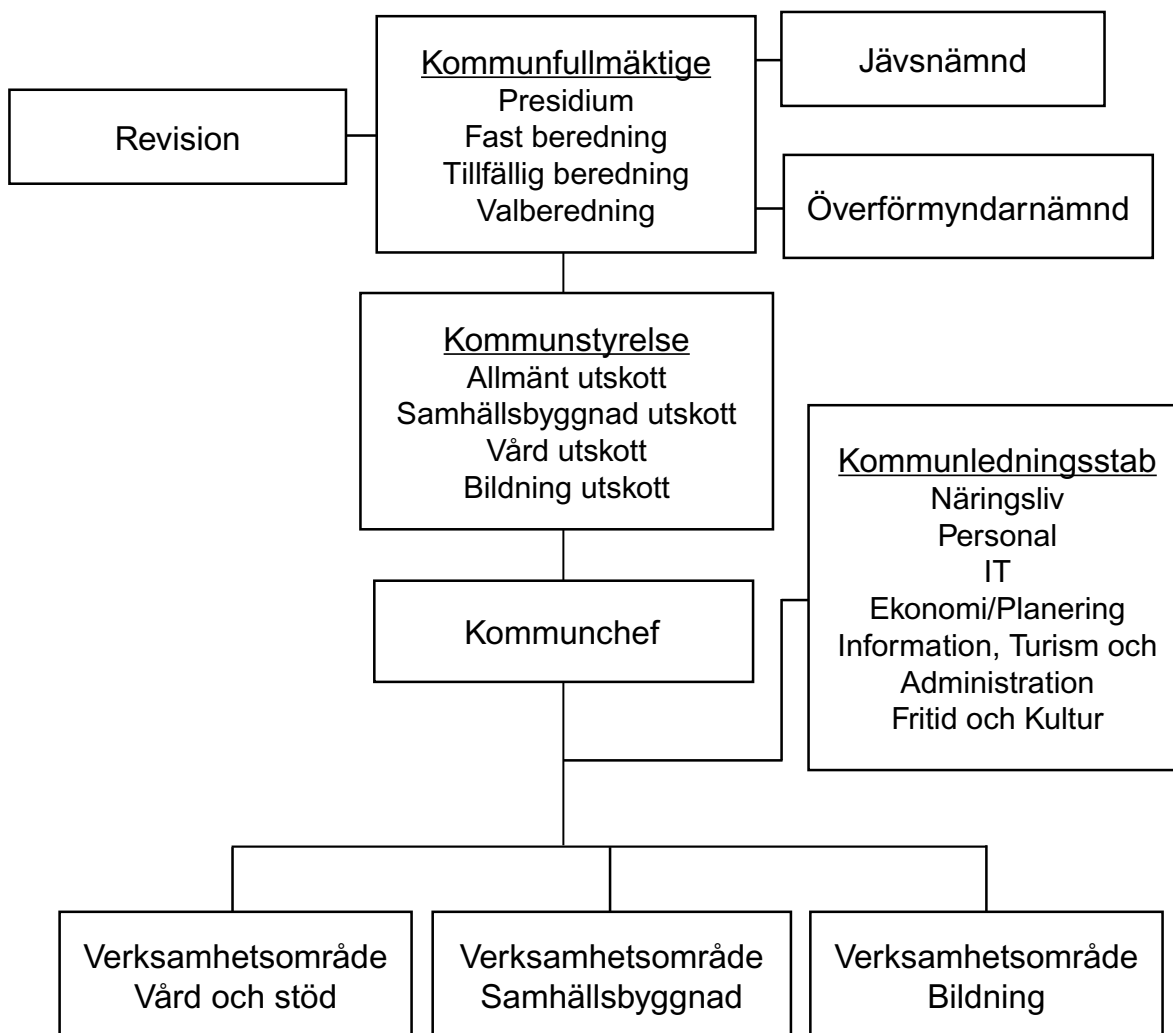
- Arbeta med förebyggande åtgärder för barn och unga för att minska behov av dyra placeringar.
- Åtgärder för att förbättra företagsklimatet.
- Utveckla kommunen till att uppfattas som en serviceorganisation. Det handlar om bemötande av allmänheten och företag med ett ökat fokus på smidighet.
- Utveckla och förbättra organisationens ekonomiska tänkande.
- Åtgärder för att få människor med försörjningsstöd att klara av egen försörjning.
- Snabbare integration av nyanlända. Ta tillvara deras kompetens. Det finns bristyrken i kommunen som nyanlända kan göra en stor insats i.
- Säkerställ rekrytering vid pensionsavgångar.
- Arbeta för att fler medarbetare ska få önskad tjänstgöringsgrad.
- Översyn av jämställdhetsplanen.

Rosariet i Koppom

Budget- och verksamhetsplan 2016-2018

1. Organisation

2. Verksamhetsplaner

2.1 Kommunledningsstab

Verksamhetsbeskrivning

Politisk verksamhet

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. I den politiska verksamheten ingår kommunfullmäktige, kommunfullmäktigeberedningar, kommunstyrelse, revision, stöd till politiska partier samt jävsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd. Kommunens revision består av 5 ledamöter, revisionskonsulter biträder revisorerna i revisionsarbetet.

Kommunledningsstab

Kommunledningsstaben är organiserad i sex funktioner; Näringsliv, Personal, IT, Ekonomi/Planering, Information, turism och administration, Fritid och kultur. Kommunledningsstabens huvudsakliga uppgift är att ge service och stöd till politiken, kommunens förvaltning, allmänheten och företag. Från och med 2015 ligger också Fritids- och kulturverksamheten samt turistbyrå på staben. Kommunledningsstaben stöder också kommunstyrelse i det övergripande arbetet med utveckling av kommunen. Verksamheten leds av kommunchefen.

Kommunledningsstaben ska arbeta med strategiska frågor, bedriva omvärldsbevakning, medverka till tillväxt och utveckling för medborgare och näringsliv. Detta uppnås genom effektivt nyttjande av kommunens resurser och verka för ett gott näringslivsklimat. Genom ett aktivt utvecklingsarbete inom dessa områden bidrar kommunledningsstaben till en effektiv och professionell organisation i kommunen.

Kommunledningsstaben skall tillgodose politikernas och förvaltningens behov av kvalificerat och professionellt stöd inom strategiska områden som administration, ekonomi, IT, personal och utveckling.

Avdelningen för Turism Information Administration

Avdelningen ansvarar för kommunens och några av de kommunala bolagens posthantering, registrering och diarieföring av handlingar samt ansvarar för kommunarkivet och arkivtjänster. Avdelningen samordnar och leder utredningsinsatser enligt uppdrag. Medborgarkontoret med kommunens och bolagen telefonväxel är kommunens ansikte utåt och svarar för kundtjänst till medborgare som information, service och vägledning i kommunala ärenden. I uppdraget ingår också ansvar för kommunens besöksnäring, informationsverksamhet, kvalitetsarbete, EU-frågor och omvärldsbevakning. Arbetet inriktas på att aktivt, strategiskt och i samverkan med andra aktörer göra kommunen attraktiv.

TIA-avdelningen är sekretariat för kommunfullmäktige och dess utvecklingsberedning, kommunstyrelse med utskott samt övriga nämnder. Avdelningen utför ett grundläggande arbete för demokrati och rättssäkerhet genom att arbeta för att möjliggöra allmänna val, beslut i demokratisk och rättssäker ordning samt offentlighet och insyn i kommunens verksamhet.

Morokulien Turistcenter är ett nav för att samla hela besöksnäringen och marknadsföra den i och utanför kommunen. Turistcentret drivs i samarbete med Eidskogs kommune. En enklare bemannad turistinformation i form av InfoPoints finns ute i kommunen och de är turistbyråns förlängda arm.

TIA-avdelningen ansvarar för kommunstyrelsens förvaltningsövergripande externa och interna informationsinsatser samt ger rådgivning och service till verksamheterna inom förvaltningen i informationsfrågor. De informationsinsatser som utförs i dag samordnas av avdelningen.

Det är viktigt att sprida information internt i kommunen om EU och dess möjligheter. Likaså att hjälpa till att hitta rätt program för att utveckla projektidéer. I samband med framtagande av projektansökningar ger avdelningen stöd och ansvarar för kompetensutveckling av politiker och tjänstemän i EU-frågor.

Ekonomi- och planeringsavdelningen

Ekonomi- och planeringsavdelningen svarar för den övergripande ekonomiadministrationen såsom kassa, fakturering, kravhantering, fakturahantering samt administrerar ekonomi- och faktureringsystem. På avdelningen hanteras kommunens alla ingående och utgående finansiella flöden. Avdelningen hanterar kommunens ekonomiska planering, strategiska plan där budget och verksamhetsplan ingår, årsredovisning, delårsbokslut, prognoser samt finansiella frågor. Sedan 2013 hanteras också ekonomiadministrationen för två av kommunens bolag. Inom avdelningen finns också kommunens upphandlingsverksamhet. Upphandlingssamordnaren har en central roll i alla frågor som rör inköp och upphandlingar. Verksamhetsansvariga ska med hjälp av ekonomiavdelningen erhålla ett kvalificerat stöd för att säkerställa god ekonomisk hushållning.

IT-avdelning

IT-avdelningen skall medverka till att kommunens tjänstemän och politiker kan arbeta så effektivt som möjligt med IT som stöd för sin verksamhet. Avdelningen svarar för kommunövergripande samordning, strategier, standards, säkerhet och planering inom IT-området. Det kommunövergripande arbetet utförs i samverkan med verksamheterna samt övriga Värmlands kommuner. IT-avdelningen kan genom gemensamma satsningar ge förutsättningar för att använda rätt IT som stöd. IT-miljö är vårt samlingsnamn för plattformarna klientplattform, samarbetsplattform, informationsplattform och övrig teknik för att hantera samtliga IT-funktioner.

Klientplattform: - Består av tjänster för kontohantering, inloggning, identitetshantering, katalogtjänster osv.

- Består av tjänster för användare och hantering av datorer, operativ system, applikationer, filhantering, lagring, skrivarhantering osv.

Samarbetsplattform: - Består av tjänster för samarbete och kommunikation
E-post, ev. chatt, webbmöten, kalender, telefoni osv.

Informationsplattform: - Består av tjänster för intranät och externa webbar (eda.se, Eda Bo stadsbolag, morokulien.com, uppleveda.se, morokulieninfocenter.com och bloggar för politik och verksamheter)
Publiceringsverktyg, sökfunktioner, sociala funktioner osv.

Övrig teknik: IT-infrastruktur såsom serverplattform, kommunikation, databaser osv.)

IT-avdelningen ansvarar för drift, underhåll, support och utveckling av den IT-miljö som är en förutsättning för att verksamheterna skall kunna arbeta med IT som verksamhetsstöd. Dessutom sköter IT-avdelningen, tillsammans med verksamheterna, drift och underhåll av ett flertal av verksamhetsystemen. Exempel på dessa är personalsystem, ekonomisystem och administrativa system för skola och omsorg.

Personalavdelning

Personalavdelningen ansvarar för strategisk och operativ personalledning. Avdelningen ska arbeta för att säkerställa kommunens personal- och kompetensförsörjning. Avdelningen ansvarar även för utarbetande av policy och riktlinjer samt eget strategiskt utvecklingsarbete inom personalområdet.

Övriga uppgifter är samordning av friskvård, arbetsmiljö och rehabiliteringsarbete samt pensions-samordning. Personalavdelningen ansvarar för kommunens personal- och löneadministration. Totalt förrättas 1 300 utbetalningar per månad, vilket inbegriper tillsvidareanställda, anställda inom vissa bolag, vikarier, arvoden till förtroendevalda, samt vissa fria yrkesutövare.

En stor del av arbetsinsatserna inom personalavdelningen går ut på att stödja verksamheterna och dess linjeorganisation med lag- och avtalstolkning, problemlösningar, förhandlingsverksamhet, omplacering och rehabilitering, system för kemikaliehantering och schemafrågor. Även flera övergripande arbetsgivaruppgifter sorterar under personalavdelningen, så som rättstvistförhandlingar, företagshälsovårdsfrågor, pensionssamordning, vissa utbildningar inom ledarutvecklingsområdet och policyfrågor.

Storgatan Charlottenberg

Näringslivsenheten

Näringslivsenheten bildades den 1 januari 2015 som följd av en intern organisationsöversyn. Näringslivsfrågorna sorterades tidigare under Utvecklingsavdelningen. Den nya enheten bemannas av en näringslivsstrateg. Näringslivsenheten har tre ansvarsområden:

Näringslivsutveckling

Näringslivsenheten verkar för ett starkt och diversifierat näringsliv som kan erbjuda arbetstillfällen och relevant sysselsättning, vilket i sin tur skapar ett hållbart skatteunderlag för kommunens kärnverksamheter, dvs. förmåga att förse medborgarna med god vård, skola och omsorg. Utan företag – ingen kommun.

Verksamheten består av följande delområden:

- Nyföretagande
- Företagsutveckling av befintliga företag
- Etablering
- Plats- och centrumutveckling
- Nätverk, mötesplatser & kontaktnät
- Företagsklimat

Strategiska kollektivtrafikfrågor

Näringslivsenheten arbetar med övergripande kollektivtrafikfrågor.

Utredning: ledning och samordningsinsatser

Enheten har även ansvar för övergripande utredningsarbeten, när sådana uppdrag ges.

Näringslivsenheten har huvudsakligen ett samordnande ansvar och ”äger” inte frågorna ensamt. Verksamheten bör ske så koncernövergripande som möjligt.

Fritids- och kulturavdelningen

Fritids- och kulturavdelningen svarar för kommunens verksamhet när det gäller fritid-, folkhälso-, bibliotek- och allmänkultur.

Eda kommun är i stort behov av ett nära samarbete med organisationer, föreningar och företag. Framförallt för att kunna verka för en utveckling av fritids- och kulturutbudet inom kommunen.

Ridhuset på Norra Mon

Fritidsverksamheten

Inom avdelningen ligger ansvaret för kommunens fritidsverksamhet, som bl a består av följande arbetsuppgifter: administration av föreningsbidrag, olika former av kommunalt stöd – bidrag och service till föreningslivet, arbete med en utveckling av fritidsutbudet, uthyrning av kommunens fritidsanläggningar och att i egen regi svara för fritidsgårdsverksamhet, simskola och skollovsaktiviteter för barn och ungdomar samt tillståndsgivning och registrering för lotteriverksamhet. Dessutom ingår arbete med Eda kommuns Idrottspris och Eda kommuns Ungdomsledarpris.

Datastöd: dataprogrammet Booking – föreningsregister, bidragshantering, lokalupplåtelse. Under 2015 är det tänkt att datastödet ska utvecklas och förbättras.

Avdelningen bedriver **fritidsgårdsverksamhet** i Åmotfors och Koppom, en form av s k öppen fritidsgårdsverksamhet. I Charlottenberg har det startats upp en form av ungdomscafé i samverkan med Svenska Kyrkan.

Simskola, med nybörjarundervisning, märkesprovtagning och livräddningsutbildning, bedrivs sommartid vid Adolfsfors utomhusbad.

Det har startats upp ett i **Ungdomsråd** i kommunen, vars syfte är att på olika sätt försöka utveckla ungdomsinflytandet i kommunen. Ungdomsrådet ska bestå av ett antal högstadieungdomar. Under 2014 har dock arbetet mer eller mindre legat nere. Fritidsgårdsföreståndaren är kommunens representant.

För närvarande bedrivs fritidsgårdsverksamhet med bas i Åmotfors. En viss verksamhet i Koppom och i Charlottenberg finns en caféverksamhet för ungdomar. Inom denna verksamhet ligger även arbetsledning för vårt barnarrangemang - Sommarskoj och för simskolan och även en del arbete med skollovsaktiviteter.

Folkhälsoverksamheten

Inom avdelningen ligger ansvaret för folkhälsoverksamheten.

Verksamheten riktar sig till edaborna med allmänt folkhälsoarbete, friskvård och drogförebyggande arbete genom Edas Ansvar.

Folkhälsoverksamheten har som mål att arbeta för att främja hälsa och att förebygga ohälsa. Syftet är att skapa förutsättningar och stödjande miljöer för en god och jämlik hälsa för alla kommuninvånare. Det ska ske bl a genom ökad delaktighet och inflytande i samhället, bra mat och motionsvanor, säkra och trygga uppväxtmiljöer, social trygghet, en mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård och ett minskat alkohol- och tobaksbruk.

Verksamheten är kopplad till Eda kommuns Folkhälsoråd.

En fortsatt utveckling av folkhälsoarbetet planeras. Det handlar om att t ex utveckla samverkan med skolan och Smartis-aktiviteter och att underlätta för edabors möjligheter till spontanaktiviteter. Ett bra exempel på det sistnämnda är de s k multiplanerna vid kommunens högstadieskolor.

Folkhälsoarbetet i kommunen bedrivs utifrån en hälsoplan 2012-2014, som fastställts av Kommunfullmäktige. En revidering av hälsoplanen kommer att göras under 2015.

Dessutom finns ett alkohol- och drogpolitiskt program för Eda kommun, antogs 2001 och reviderades 2012.

Samverkansavtal finns med Friskvården Värmland.

Biblioteket i Åmotfors

Bibliotek

Inom avdelningen ligger ansvaret för biblioteksverksamheten. I kommunen finns ett huvudbibliotek i Charlottenberg och biblioteksfilialer i Koppom och Åmotfors. Verksamheten riktar sig till en bred allmänhet och omfattar kulturupplevelser, lärande och samhällsinformation.

På biblioteken kan Du låna böcker för barn och vuxna, ljudböcker, tidskrifter mm. Förutom att låna böcker kan du bl a även låna film, läsa dagstidningar, låna dator med Internet, skriva ut-kopiera-skanna-faxa, surfa trådlöst (wifi), söka i databaser och använda ordbehandling och släktforska. Biblioteksverksamheten, det allmänna biblioteksväsendet, styrs utifrån Bibliotekslagen 2013:801. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. Den nya bibliotekslagen innebär ökade kvalitetskrav på verksamheten.

Eda kommun har en biblioteksplan som är ett politiskt styrdokument som anger inriktningen för verksamheten. Den ska revideras under 2015.

Samverkan inom Bibliotek Värmland kommer att fortsätta och är den viktigaste förutsättningen för att kunna utveckla biblioteksverksamheten i kommunen. Digitaliseringen av media och tjänster kommer att få en allt större betydelse och påverkan av biblioteksverksamheten.

Allmän kultur

Inom avdelningen ligger ansvaret för kommunens allmänna kulturverksamhet.

Till största delen handlar det om kulturaktiviteter som bedrivs av kultur-, hembygds- och museiföreningar. Föreningslivet är en mycket viktig samverkanspartner för kommunen.

I uppgiften ligger att arbeta för att utveckla kulturlivet inom kommunen. Vidare ingår ansvar för administration av kommunalt stöd i olika former till kulturarrangemang, museiverksamhet och olika verksamheter inom studieorganisationer.

Inom arrangemangsverksamheten kan särskilt nämnas dels Ung Kultur Möts (UKM), som är en årlig festival för ungdomar i åldern 13-20 år, med olika former av kulturella uttryck, dans, musik, teater, konst och dels Open Art, som är ett stort konstprojekt i samarbete med olika konstnärer/hantverkare.

Vidare ingår ansvaret för kommunens konstinnehav, inköp av ny konst, utlåning och underhåll av konst. Dessutom ingår arbete med Eda kommuns Kulturpris. Bestämmelser för Eda kommuns Kulturpris, antogs 2007 reviderades 2011.

Det finns ett behov av att utveckla den allmänna kulturverksamheten inom kommunen och ett sådant arbete bör utgå ifrån ett politiskt beslut. Förslagsvis utarbetas en kulturplan för Eda kommun under 2015.

Samverkansavtal finns med Eda Glasbruksförening, Eda Skans Museiförening och Köla Fotoklubb.

Eda Glasmuseum, Bengt Larsson och hans privata glassamling

Verksamhetsmål

Bra boendemöjligheter

Arbeta för en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer

Verksamhetsmål

Utveckla attraktiva områden för boende och rekreation.

Utveckla trygga, säkra och hållbara livsmiljöer.

Aktiviteter för att nå målen

Bedriver och medverkar i omvärldsbevakning samt samhällsplaneringen. Ansvarar för utbyggnaden av stamnätet av bredband på landsbygden fram till fiberföreningarna tar vid. Aktuell översiktsplan som beskriver hur mark- och vattenområden samt den bebyggda miljön ska användas.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Befolkning	Antal invånare	8 453	8 500	8 500
Ohälsotal hos kommuninvånarna	Dagar	40	35	35
Arbetslöshet	%	8,3	7,5	7,5
(9) Tryggare medborgare (KKiK) ¹⁾	Poäng(100)	60	60	60
(39) Attraktivt att bo och leva (KKiK) ¹⁾	Index(100)	51	50	50

¹⁾ Avser utfallet 2013. Mäts vartannat år. Nytt resultat kommer 2015.

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål

Arbeta för goda kommunikationer externt och internt samt tillgång till bredband.

Aktiviteter för att nå målen

Medverkar i arbetet att stärka och utveckla infrastrukturen och kollektivtrafiken.

Bevakar utvecklingen inom IT-området så att även kommuninnevånarna och näringslivet ges så bra förutsättningar som möjligt att ta del av den nya tekniken. Ökad bredbandstillgänglighet.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Tillgång till fiber ¹⁾	Procent	5	25	25

¹⁾ Ny indikator 2014

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål

Skapa förutsättningar för ett starkt och differentierat näringsliv. Öka kommunens servicenivå gentemot företagen. Förbättra informationen och dialogen mellan kommunen och företagen. Förbättra marknadsföringen av kommunen och näringslivet. Värna om och bidra till tillväxt i befintliga företag samt stimulera nyetablering av företag.

Aktiviteter för att nå målen

Arbeta med bemötandefrågor och utbilda de tjänstemän som hanterar företagsrelaterade frågor. Nyföretagande stimuleras genom starta eget-utbildningar. Fångar upp företagarnas önskemål och behov och lotsar dem rätt i den kommunala organisationen. Utvecklar informationen om kommunen på hemsidan. Politiker och tjänstemän besöker företagen. Kommunen bjuder in till minst två företagsträffar per år. Kommunen medverkar i en rad olika projekt och nätverk för att stötta och stärka det lokala näringslivet. Kommunen presenterar lediga lokaler och mark. Eda kommun marknadsförs till besökare och invånare genom hemsida, nyhetsbrev, broschyrer, mässor och annonsering. Arbetet sker tillsammans med kommunens turistinformation.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
(31) Sysselsättningsgrad (KKiK)	%	64	78	78
(33) Nya företag/1 000 invånare (KKiK)	Antal	5,7	4	4
Omsättning detaljhandel (HUI) ¹⁾	Mkr	2 197	2 300	2 300
Detaljhandel försäljning (HUI) ¹⁾	Index(100)	438	425	425

¹⁾ Avser utfallet 2013

Open Art på biblioteket i Charlottenberg

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare och besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål

Eda kommun ska vara en attraktiv mötesplats för människor. Vi ska skapa förutsättningar för ett rikt fritids- och kulturliv som bidrar till en så bra livskvalité som möjligt. Vi ska utveckla kommunen som besöksmål för turismen och som destination för shoppingturismen.

Eda kommun ska erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Människor ska ha möjlighet till en så bra livskvalité och en så god folkhälsa som möjligt. Verksamheterna ska samarbeta med föreningslivet i kommunen, t ex genom ”Smartis”, barn- och ungdomsverksamheten och i samband med olika arrangemang.

Det finns ett behov av att utveckla barn- och ungdomsarbetet inom kommunen och ett sådant arbete bör utgå ifrån ett politiskt beslut. Förslagsvis utarbetas en barn- och ungdomsplan för Eda kommun.

Aktiviteter för att nå målen

Genom olika samverkansgrupper både internt och externt verka för att utveckla fritids- och kulturutbudet i egen regi och i samverkan med föreningslivet.

Ett utvecklingsarbete ”Föreningsutveckling” pågår tillsammans med SISU Idrottsutbildarna.

Det finns planer på att starta upp Idrottsskoleverksamhet i kommunen.

Fritidsanläggningar med möjlighet för en rad olika fritidsaktiviteter finns runt om i kommunen (kommunala- och föreningsägda).

Fritidsgårdsverksamhet finns med sin bas i Åmotfors. Ett utvecklingsarbete pågår.

Inom olika samverkansgrupper verka för att öka delaktigheten och inflytandet i olika samhällsfrågor bland kommuninvånarna och framförallt ungdomar, fr o m 2012 finns ett Ungdomsråd inrättat.

Indikatorer	Enhet	Plan 2015	Utfall 2015	Plan 2016
Fritidsgårdsverksamheten:				
Besökande	Antal	800	1 502	1 200
Upplåtelse av fritidsanlägggn.				
Besökande	Antal	146 000	148 200	146 000
Föreningsverksamheten				
Föreningar	Antal	150	150	150
Barn-/ungdomsföreningar	Antal	22	22	22
Aktiviteter barn/ungdomar	Antal	3 100	2 709	2 600
Folkhälsoverksamheten				
Aktiviteter	Antal	15	12	12
Deltagare	Antal	1 500	2 284	2 100
Biblioteksverksamheten				
Besökande	Antal	70 000	66 572	70 000
Utlån totalt /kommuninvån.	Antal	7,2	6,81	7,0
Utlån barn 0-14 år	Antal	20,0	17,74	20,0
Allmän kulturverksamhet				
Arrangemang	Antal	40	35	30
Museiverksamheten, besökare	Antal	12 300	6 150	6 000

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål

Levererar tjänster som medborgare och brukare är nöjda med.
Öppen dialog med medborgare och brukare.
Staben har hög tillgänglighet och korta handläggningstider.

Skapa utvecklingsmöjligheter, stimulerande arbetsuppgifter och en god arbetsmiljö för medarbetarna.

Ökad jämställdhet och mångfald.

Kommunen skall uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Aktiviteter för att nå målen

Utför service och stöd till politiken, kommunens förvaltning, allmänheten och företag.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
(1) Tillgänglighet e-post (KKiK)	%	93	90	90
(2) Tillgänglighet telefon (KKiK)	%	67	55	55
(3) Bemötande vid telefonkontakt (KKiK)	%	78	100	100
(12) Valdeltagande (KKiK)	%	68,6	Inget val	Inget val
(13) Webbinfo (KKiK)	%	80	80	80
(14) Medborgarnas deltagande i kommunens utveckling (KKiK)	%	78	65	65
E-tjänster	Antal	25	20	20
Sjukfrånvaro kommunen	%	5,9	4,5	4,5
Sjukfrånvaro Kommunledningsstab	%	2,3	1,8	1,8
Frisknärvaro ¹⁾	%	?	75	75

¹⁾ Ny indikator 2015, andelen anställda utan någon sjukanmälan de senaste sex månaderna.

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

Kompetensutveckling för staben för att öka förutsättningarna att nå målen för medarbetarna.

Aktiviteter för att nå målen

Kompetensutvecklingsinsatser inom prioriterade områden. Att utveckla förutsättningarna för mentorskap inom staben för att stärka yrkesrollen.

Budget

Internbudget Kommunledningsstaben	2016	2017	2018
Kommunchef	2 024		
Ekonomi och planeringsavdelningen	12 520		
IT avdelningen	7 357		
Administrativa avdelningen & Information	11 188		
Personalavdelningen	6 694		
Näringsliv	995		
Fritid & kultur	11 030		
Ram	51 808	51 808	51 808

Större förändringar

Administrativa avdelningen

Administrativa avdelningen står inför flera pensionsavgångar under de närmsta åren och vi behöver se över hur utskottssekretariatet och medborgarkontoret ska se ut och hur man ska arbeta i framtiden. För att säkerställa vår arkivkompetens behöver kommunen se över sin organisation, hitintills har vi köpt in denna kompetens i form av konsulttjänster men med de framtida behov som beskrivs behövs det arkivkompetens i organisationen. Den digitala långtidslagringen är en stor och viktig fråga som behöver lösas inom de närmsta åren.

IT-avdelningen

- IT-enheten är en intern serviceorganisation till politiken och verksamheterna och på så sätt indirekt beroende av de omvärldsförändringar som sker i de verksamheterna. I sammanhanget styr inte IT-enheten över framtida volymförändringar.
- Fler e-tjänster, fler nya IT-system och IT-utrustning, digitaliseringen i skolan, eHälsoprojektet, är alla exempel på ökade ambitionsnivåer hos verksamheterna som i sin tur vidgar IT-enhetens verksamhetsuppdrag.
- IT-miljö är vårt samlingsnamn för plattformarna klientplattform, samarbetsplattform, informationsplattform och övrig teknik för att hantera samtliga IT-funktioner. Arbetet med avdelningens grundläggande uppdrag som drift, underhåll och utveckling av befintlig IT-miljö är sådant som vi upplever att vi inte hinner med som vi borde.
- Vi bedömer att utbildningsnivån internt inom IT-området måste ökas hos arbetstagarna om vi ska lyckas med våra satsningar eftersom mycket tid och energi läggs på support till användare som skall använda IT-stöden men att kunskapsnivån är generellt sett låg inom flera verksamhetsområden så att IT-stöden upplevs som problematiska.
- På det strategiska planet används IT-enheten allt oftare till att medverka i den interna verksamhetsutvecklingen. Det gäller allt från att delta i upphandlingar till ren verksamhetsutveckling. Omvärldsanalys och beställarkompetens är ytterligare två viktiga faktorer som måste säkerställas.
- IT-utvecklingen kommer sannolikt att fortsätta och innebär över tid att det kommer behövas mer resurser och ställas utökade kompetenskrav på IT-enheten. Det kommer därför finnas ett behov av att förstärka IT-enheten. Framst med inriktning mot verksamheten mot Vård och Stöd som vi bedömer står inför en stor teknikförändring.

Personalavdelningen

Trots hög arbetslöshet och lågkonjunktur har det blivit allt svårare att hitta personal till vården och till skolverksamheten. Det handlar mycket om att intressera ungdomar för ett jobb inom den primärkommunala verksamheten. I detta avseende kan Eda kommun bli bättre på att utnyttja de potentiella förutsättningar som trots allt finns. Dels måste de positiva inslagen på arbetsplatserna mer aktivt marknadsföras och synliggöras. Här kan vi bli bättre på mediekontakter när det gäller att förse

massmedia med material om oss som arbetsgivar- och verksamhetsföreträdare. Ett annat sätt är att marknadsföra våra yrken är att bättre utnyttja skolan i syfte att visa att det finns en framtid inom dessa i hemkommunen.

Industriparken i Åmotfors

Nytt tidsredovisningssystem

Vi har idag flera olika moduler för tidsredovisning. Vissa är anpassade för flexitid, vissa andra för fixtid. Vissa andra arbetsplatser har inget IT stöd alls för sin arbetstidsrapportering. Samtidigt så finns önskemål i verksamheten att de tidsredovisningssystem som finns ska kunna vara mobila och inte bara stationära, då arbetsdagen ibland både avslutas och påbörjas med förrättningar och tjänsteärenden. Det finns ett behov av att se över frågan om ett tidsredovisningssystem kan anskaffas som klarar av dels fler arbetstidsmodeller, dels där rapportering kan ske både stationärt och mobilt.

Företagshälsovård och sjukfrånvaro

Eda kommun har under de sista åren haft en stigande sjukfrånvaro som pendlat på ca 5%. Även om sjukfrånvaron varit stigande i riket som helhet, så har vi varit nära siffror runt 3,8% för ca 4 år sedan. Det borde därför finnas en realistiskt potential och utmaning att få ner sjukfrånvaron till ca 4% under de kommande åren.

En förutsättning för att lyckas med detta är att de resurser vi har för företagshälsovård i allt större utsträckning används proaktivt till förebyggande åtgärder, samt att sådana åtgärder prioriteras som har största möjliga effekt på sjuktalen.

Kompetensutvecklingen

Kompetensutvecklingen för anställda i allmänhet och för chefer i synnerhet behöver bli bättre. Idag har aktiviteten som tar sikte på den del som Eda kommun själva tar ansvar för när det gäller den övergripande kompetensförsörjning blivit allt mindre. Detta är en nödvändig utmaning att göra något åt. I jämförelse med flertalet andra arbetsgivaren har vi låg ambition inom området. Samtidigt ökar kraven hela tiden på cheferna, att få ut mer verksamhet ur varje budgetkrona. Detta ställer stora krav på ledarskapet, och det är därför absolut nödvändigt att cheferna får de ”verktyg” och fortbildningsmässiga förutsättningar som behövs för att de ska kunna utvecklas och utvecklas. Även

medarbetar undersökningen under 2014 indikerade på en stor generell önskan om bättre ambition från arbetsgivaren beträffande kompetensutveckling.

Introduktion

Introduktionen är en viktig omständighet för att få en bra start när man kommer som ny medarbetare till Eda kommun. Även här har medarbetarundersökningen indikerat på att det finns en förbättringspotential.

Almqviststugan i Graf

Turism- och informationsavdelningen

Turism

Morokulien Infocenter är ett nav för att samla hela besöksnäringen och marknadsföra den i och utanför kommunen. Ambitionen är att utveckla verksamheten och servicen än mer riktad mot näringslivet.

Möjligheter att utveckla Morokulienområdet i enlighet med turismstrategin. Eidskogs kommune Årligen återkommande arrangemang 16 augusti vid Fredsmonumentet.

Behov: Servicepunkter inkl infopoints är en försöksverksamhet 2015 och 2016. Sedan ska det utvärderas. År 2017 kan fler butiker/inrättningar söka om att bli servicepunkt. Vi gissar att det åtminstone blir aktuellt i Åmotfors. Behov av 100 tkr i 2017 års budget.

Eidskogs kommune har önskemål om att få använda vår elektroniska skylt längs 61:an vid Morokulien. Alt 1: De sätter upp en skylt på baksidan ca 185 tkr exkl ställning. Alt 2. En helt ny skylt så att vi har samma system för uppdatering av information. 185 tkr x 2 exkl. ställning. Upphandlas men Eidskogs kommune vill ha en indikation från oss så snart som möjligt. Investeringsbudgeten.

Samverkan: Påbörjat samarbete med Eda Bostads AB kring marknadsföring av kommunen. Samma sak bör ske när det gäller Valfjället Skicenter. Eftersom turistbyrån drivs i samarbete med

Eidskogs kommune bør det vara möjligt att öka samverkan även inom andra områden. Ökad samverkan internt, näringen samt med Eidskogs kommune.

Trafikverket och Statens Vegvesen äger rastplatsen på Morokulien. Behov av att kommunerna träffar ägarna och diskuterar framtiden. Tankar på utvecklingsmöjligheter i området är en ställplats för husbilar, laddstation för elbilar. Det behövs en ny detaljplan för området.

Effektiviseringar: Nås genom samverkan.

Information

Utveckla kommunikationen internt och externt genom bland annat användande av digitala medier. Uppdatera kommunens informationspolicy. Utveckla informationen på kommunens webb.

Behov: Behov av att göra en ny hemsida/webbplats med ny design. En hemsidas normala livslängd är 5 år. Eda är nu inne på sjunde året. Kommunens grafiska profil behöver också ses över i samband med hemsidan. Om Eda kommun ska fortsätta finns på sociala medier behövs kompetensutveckling. Detta för att kunna få ut än mer information genom att bygga appar.

EU-arbete

Behov: Leader är ett osäkert kort. Landsbygdsprogrammet godkänns troligen av EU-kommissionen i juni. Leader har flaggat upp för att andelen lokal och regional offentlig medfinansiering enligt det nya regelverket ökat från 30 till 33%. Hur det slår för Eda kommun vet vi inte i dagsläget,

Samverkan: Internt EU-nätverk och Region Värmlands EU-nätverk. Möjligheter till ökad projektsamverkan.

Effektiviseringar: Möjligheter att utveckla kommunens med EU-medel.

Aktivitet: Att ta fram en policy för kommunens EU- och internationella arbete. Sprida information om EU och dess möjligheter internt och externt. Delta aktivt i Region Värmland EU-nätverk.

Näringslivsenheten

Företagsklimatet är en prioriterad insats. Arbete är påbörjat, men kommer kräva ett mycket stort engagemang i hela kommunkoncernen för att bli fruktbart.

Översyn av verksamhetsmål är nödvändigt. För närvarande saknar verksamhetsmålen en direkt koppling till den verksamhet som bedrivs. Förslag på nya mål: Svenskt Näringslivs ”sammanfattande omdöme” (OBS ej ranking!) samt Eda Näringslivsbarometer (som i framtiden kan ersättas av SKL:s ”Insikt”)

Näringslivsenhetens insatser behöver ses över. Arbetsmoment behöver ses över och insatser som inte direkt syftar till att främja de aktuella verksamhetsmålen bör tas bort. Andra moment som, kan innebära stor arbetsbelastning men ge liten uppslutning/effekt, bör också prioriteras bort. Ökad samverkan med andra kommuner och Region Värmland. Arbete kring detta är redan påbörjat, t.ex. angående etableringar. Det finns ett stort behov av insatser inom plats- och centrumutveckling. I dagsläget saknas resurser att arbeta med detta. Även företagarföreningen Eda Näringsliv lyfter emellertid vikten av att skapa och upprätthålla attraktiva mötesplatser och motverka ”centrumdöd” i kommunens samhällen.

2.2 Verksamhetsområde Bildning

Organisation

Verksamheten Bildning omfattar förskola, pedagogisk omsorg (f d familjedaghem), förskoleklass, grundskola, skolbarnsomsorg, särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, Svenska för invandrare och musikskola. Bildning leds av en verksamhetschef som även är ansvarig tjänsteman inför bildningsutskottet.

Arbetet inom verksamhetsområde Bildnings verksamheter kännetecknas av:

Kvalitet, personalen har rätt kunskap och kompetens för de arbetsuppgifter de utför och alla arbetar utifrån uppdraget att ha barns/elevs/ungdomars bästa i fokus.

Smidighet, det finns tydliga rutiner men också flexibilitet inom verksamheterna, samtidigt som ett positivt bemötande är kännetecknande för alla som arbetar i förvaltningen.

Tillgänglighet, förtroendeskapande samarbetsvilja där information och flexibilitet är viktiga ingredienser.

Småskalighet, som innebär att beslut fattas så nära verksamheterna som det är möjligt.

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområde Bildning

Verksamheten Bildning omfattar förskola, pedagogisk omsorg (f d familjedaghem), förskoleklass, grundskola, skolbarnsomsorg, särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, svenska för invandrare (SFI) och musikskola.

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamhet anordnas i förskola och i pedagogisk omsorg. För de föräldrar som arbetar eller studerar erbjuds barnomsorg utifrån tillsynsbehovet. För barn till arbetslösa och till föräldralediga erbjuds barnomsorg 15 timmar per vecka. Alla barn från 3 års ålder erbjuds kostnadsfri allmän förskola omfattande 525 timmar per år.

Sammantaget beräknas som mest ca 470 barn vara i behov av förskoleverksamhet under 2016.

Antalet platser i pedagogisk omsorg är ca 15. I kommunens förskolor finns ca 440 platser.

Hierneskolans lekplats

Grundskola, förskoleklass och skolbarnsomsorg

Läsåret 2015/2016 finns 800 elever i förskoleklassen och grundskolan. Elevantalet har tidigare minskat under ett antal år, men beräknas nu öka med ca 20-30 elever för varje år.

Undervisningen bedrivs på fyra skolenheter, varav två enheter erbjuder undervisning i år 7-9. Fritidshemsverksamheten bedrivs integrerat med förskoleklassen och grundskolan. Barn som är placerade i pedagogisk omsorg flyttas till fritidshem, när barnet börjar i förskoleklass. Under 2015/2016 beräknas ca 290 barn vara i behov av skolbarnsomsorg.

Grundsärskola

Kommunens grundsärskola bedrivs på Gunnarsbyskolan. Totalt finns för närvarande 4 elever inom den obligatoriska grundsärskolan.

Gymnasieskola

Gymnasieutbildning bedrivs i nationella program samt de fem introduktionsprogrammen. Kommunens gymnasieskola erbjuder 3 nationella program, restaurang- och livsmedelsprogrammet, hotell och turismprogrammet, samt industritekniska programmet. All undervisning bedrivs i Åmotfors. Läsåret 2015/2016 studerar totalt 79 elever vid kommunens gymnasieskola, av dem är 37 inskrivna vid introduktionsprogrammen främst vid språkintruktionsprogrammet.

Eda kommun utgör tillsammans med övriga Värmlandskommuner ett samverkansområde för gymnasieutbildningar.

Från och med hösten 2013 bedriver Eda kommun både grundläggande och gymnasial vuxenutbildning i egen regi. För närvarande studerar 69 personer på vuxenutbildningen.

Svenska för invandrare (SFI) bedrivs sedan januari 2011 i Eda kommun. Elevantalet varierar oftast mellan 70 och 80 elever.

Gymnasiesärskola

I kommunen finns 3 nationella program, programmet för hotell restaurang och bageri, programmet för fastighet, anläggning och byggnation samt programmet för administration, handel och varuhantering. 3 elever studerar vid gymnasiesärskolan under läsåret 2014/2015. Undervisningen är förlagd till Åmotfors. Bildningsutskottet har beslutat om antagningsstopp inför läsåret 2015/2016 och inför läsåret 2016/2017 läggs gymnasiesärskolan i Eda ner.

Musikskola

Musikskolan erbjuder frivillig musikundervisning för barn och ungdomar i kommunen men skall även finnas till hands för kommunens övriga invånare som musikalisk resurs.

Från 2011 års Nobelmiddag

Ledningsgruppen inom bildning

Under 2012 genomgick Bildnings ledningsgrupp en ledningsutveckling som syftar till utveckling av ledarskapet och effektivisering av organisationen och dess arbete. Under 2013 och 2014 vidareutvecklades detta arbete och nu utgår arbetet mer från de utvecklingsplaner som utarbetats för förskolan och grundskolan. Fokus kommer mera att vara på det pedagogiska ledarskapet. Målet är att ledningsgruppen ska arbeta med god framförhållning och effektivitet för att möta de utmaningar framtiden ställer verksamheterna inför.

Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer

Verksamhetsmål:

- Ett barn ska erbjudas plats vid en förskoleenhet så nära barnets eget hem som möjligt. Hänsyn ska tas till barnets vårdnadshavares önskemål.
- Genom fysisk aktivitet och utbildning kring vikten av sunda levnadsvanor, bidra till god hälsa hos barn/elever

Aktiviteter för att nå målen:

- Alla barn/elever ska ges möjlighet till daglig fysisk aktivitet i förskola/skola/fritidshem.
- Alla barn/elever ska få utbildning i kost och livsstilsfrågor.
- Bildningsverksamheter följer riktlinjerna vad gäller frukost/mellanmål, som ska vara näringsriktiga.
- Inventera skolgårdar och lekplatser så att de lockar till fysisk aktivitet.
- Stöd och service genom familjecentralen.
- Eda kommuns elevhälsa arbetar med utgångspunkt i ”ELSA” (elevhälsodatabas)
- Alla grundskolor/gymnasieskolor arbetar aktivt för att förebygga tobaksanvändning.
- Grundskolan i Eda genomför föräldramöten med teman kring alkohol, tobak och drogprevention
- Vårdnadshavare erbjuds förskola nära hemmet i mån av plats.
- Arbete med att starta ”första linjen” i Eda kommun i samverkan med landstinget.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Andel barn som har barn-omsorgsplats enligt vårdnadshavares önskemål	procent	97	100	100
Redovisning av data i ”Elsa” som direkt relaterar till målet	procent	Separat redovisning	Arbete för att minska psykisk ohälsa	Färre barn/unga med psykisk ohälsa
Andel barn/elever som har tillgång till planerad fysisk aktivitet varje dag	procent	Förskolan 100 Gunnarsby: F-3 4 ggr/v 4-5 3 ggr/v 6-9 2 ggr/v Hierne 100 Gärdes ej varje dag Adolfsfors 100 Gunnerud 100 Gymnasiesär 100 Gymnasiet 30 Vux utb 5	100	100

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Inga verksamhetsmål inom bildning

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Inga verksamhetsmål inom bildning

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål:

- Musikskola ska finnas tillgänglig för alla grundskole- och gymnasieelever i kommunen.
- Möjligheter till kulturupplevelser skapas för barn och unga inom kommunens verksamheter
- Möjligheter till friluftsupplevelser skapas för barn och unga inom kommunens verksamheter

Aktiviteter för att nå målen:

- Musikskolan marknadsför sin verksamhet så att alla elever och föräldrar har tillgång till information och eleverna ges likartade förutsättningar att delta
- ”Skapande skola”, bidrag från kulturrådet, nyttjas i förskoleklass och grundskola. Via bidraget ges möjligheter till kulturupplevelser i närmiljön, men även på andra platser som Oslo och Karlstad
- Förskolan erbjuds kulturupplevelser genom barnteater, besök på biblioteken osv
- Friluftsupplevelser inom grundskolan och gymnasiet, erbjuds via SMARTIS, friluftsdagar, skolskog mm
- I ämnet ”idrott och hälsa” ingår friluftsliv som en del
- Utomhuspedagogik är en del av förskolans naturliga vardagsliv

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Musikskolan: Antal elever	antal	201	220	220
Antal kulturupplevelser via Skapande skola	antal			

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål:

- Bildning ska samverka kring barn och unga, med övriga verksamheter i förvaltningen.
- Nyttjande av E-tjänster ska öka

Aktiviteter för att nå målen:

- Utveckla samverkan med individ och familjeomsorgen, samt med andra aktörer
- Arbeta med samtidiga möten inom grundskolan/gymnasieskolan
- Fungerande barnhälsoteam kring barn i förskoleåldrar.
- Familjecentralen ger stöd och service
- Samverkansavtal finns mellan bildning och individ och familjeomsorgen
- E-tjänster finns att tillgå för att förenkla kommuninvånarnas kontakter med bildnings verksamheter.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Redovisning av vilka forum för samverkan som finns (antal möten)	Antal och benämning	Familjecentral Barnhälsoteam	Framtidsgrupp Barnhälsoteam	Familjecentral Framtidsgrupp Barnhälsoteam Samtidigt möte Anmälningmöten
Nyttjande av e-tjänster				

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål:

- Skapa förutsättningar för att alla elever i grundskolan och gymnasiet ska minst klara kunskapskraven
- Skapa förutsättningar för att förskolans verksamhet ska uppfylla målen i Lpfö
- Skapa god tillgång till digitala verktyg och internetuppkoppling, för lärare och barn/elever i för-, grund- och gymnasieskola
- Genom ett aktivt likabehandlingsarbete skapa en trygg skolgång
- Elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer, ute och inne, som främjar utveckling och hälsa
- Goda möjligheter till vuxenstudier för kommunens invånare
- Möjligheter till distansstudier för ungdomar och vuxna i kommunen
- Skapa intresse hos Eda-borna för att arbeta i förskola - skola
- Alla Eda-bor ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledning

Aktiviteter för att nå målen:

- Lärarna i Eda undervisar i enlighet med sin behörighet och ämneskompetens
- Utvecklingsarbete pågår på alla enheter i syfte att utveckla undervisningen.
- Utvecklingsarbetet samordnas och leds av rektor/förskolechef tillsammans med förstelärare, lektor och lärledare
- Förskolan arbetar systematiskt med dokumentation och uppföljning
- Alla elever som behöver får studiehandledning på sitt modersmål, samt undervisning i modersmålet och svenska som andraspråk.
- Kommunen samverkar med andra utbildningsanordnare för att ge invånare möjlighet till studier i behovsanpassad studiemiljö.
- Forum finns i alla verksamheter – där man träffas regelbundet för att följa upp elevernas upplevelse av trygghet
- Arbetsmiljö-och trygghetsfrågor lyfts bland annat på arbetsplatsträffar och i likabehandlingsteam
- Det finns en IT-grupp som ansvarar för frågor kring IT-uppbyggnad
- Pedagoger utbildas i att använda IKT som pedagogiska redskap
- Genom ett entreprenöriellt förhållningssätt hos pedagogerna uppmuntras och möjliggörs entreprenörskap hos barnen/eleverna i för-, grund- och gymnasieskolan
- Fritidshemmen kompletterar skolan genom att ge eleverna andra erfarenheter och kunskaper än de normalt får i skolan
- Studie och yrkesvägledning för vuxna byggs upp i kommunen
- Möjligheter till distansstudier – koncept byggs upp i kommunen
- Marknadsföring av en arbetsmarknad inom förskola-skola, i kommunen

Gunnarsbyhallen

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Elevernas måluppfyllelse avseende betyg (fullst.avgångsbetyg)	procent	Gunnarsby 80,4 Hierne 76,9	85	100
Elevernas måluppfyllelse avseende nationella prov	procent	Åk 9: Sv 94 Åk 9: Ma 90 Åk 9: Eng 97 Åk 6: Sv 99 Åk 6: Ma 92 Åk 6: Eng 88 Åk 3: Sv 83 Åk 3: Ma 73	85	100
Andel elever som är behöriga till gymnasiet	procent	Gunnarsby 92,6 Hierne 88,4	90	100
SKL enkät år 5 och år 8 Jag känner mig trygg i skolan	procent	Åk 5: 96 Åk 8: 99	-	100
Antal likabehandlingsärenden per enhet	antal	Gunnarsby 6 Hierne 4 Gärdes 1 Adolfors 1 Gunnerud 0 Förskolor 3 Gymnasiet 2	0	0
Antal vuxenstuderande	antal			
Antal studerande på distans	antal			
Antal lärarstudenter, skrivna i Eda, på KAU	antal			

Budget

Internbudget Drift

Internbudget Bildning	2016	2017	2018
Verksamhetschef	46 650		
Gärdesskolan/Adolfors	14 467		
Gunnarsbyskolan	46 750		
Förskola Åmotfors/Bysjön	16 578		
Hierneskolans	20 784		
Förskola Charlottenberg	17 383		
Gymnasieskolan/Vuxenutbildning	15 571		
Förskola Koppom/Adolfors/Skillingmark	13 174		
Ram	191 357	191 357	191 357

Större förändringar, effektiviseringar

Verksamhetsmässiga och ekonomiska förändringar 2016– 2018:

- Avveckling av gymnasiesärskolan
- Endast en nivå inackorderingsbidrag, från tre nivåer till en.
- Vårdnadsbidraget tas bort, beslut i Riksdagen nov 2015.

Större förändringar, ökade behov

Verksamhetsmässiga och ekonomiska förändringar 2016 – 2018:

- Ny förskoleavdelning vid förskolan Droppen, kostnader som ej ryms i tilldelning inför 2015
- Behov av nya förskoleplatser i Adolfsfors
- Behov av nya förskoleplatser i Koppom
- Behov av nya förskoleplatser i Charlottenberg
- Behov av nya förskoleplatser i Åmotfors
- Utökade behov i förskolan, resurspersoner för barn med rätt till särskilt stöd
- Ökade städkostnader, skolor på grund av skärpt lagstiftning
- Ökade kostnader resurspersoner grundskolan för elever med rätt till särskilt stöd

2.3 Verksamhetsområde Vård och stöd

Om verksamheten

Verksamhet Vård och stöd

Verksamheten Vård och stöd ska tillförsäkra enskilda individer skälig levnadsnivå eller, i förekommande fall goda levnadsvillkor, god och säker hälso- och sjukvård genom att förebygga eller lösa behov utifrån sociala problem, funktionsnedsättning, åldrande eller sjukdom. Verksamheten ska ge god vård och meningsfull omsorg till invånarna i Eda kommun. Stor hänsyn ska tas till människornas speciella önskemål.

Verksamheten skall bedrivas utifrån gällande lagstiftning, kommunala policydokument samt i sin myndighetsutövning ta stor hänsyn till den enskildes behov. Det innebär att verksamheten måste bedrivas i ett långsiktigt perspektiv, ha fokus på förebyggande arbete, kvalitet, tydliga mål, uppföljning och kontinuerlig utvärdering. Vård och stöd ansvarar för myndighetsutövning och utförande enligt vissa speciallagar, Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Lagen om bostadsanpassningsbidrag, Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), och Lag om assistansersättning (LASS).

För att följa utveckling inom verksamhetsområdet krävs en omvärldsbevakning och samverkan både internt inom kommunen, med andra kommuner i Värmland samt nationellt. Ett forum som är prioriterat för detta är Region Värmland. Region Värmland driver nu projektet "Nya perspektiv" där Landstinget och länets samtliga kommuner deltar. Fyra fokusområden har pekats ut där gemensamma målsättningar antagits. Områdena är "Den sårbara familjen", "Riskbruk och riskbeteende", "Psykisk hälsa" och "Äldres hälsa". Målsättningarna gäller för Eda kommun som för Värmland i övrigt.

Utmaningarna för Vård och stöd kommer att vara stora under planeringsperioden och ställa stora krav på förändringar samt påbörja utveckling med nya arbetssätt inom verksamheten. Vi kommer att börja följa verksamheten mer detaljerat ur tre perspektiv; kvalitet, produktion/volym och ekonomi. De flesta av indikatorerna inom respektive perspektiv följs månadsvis. Detta för att kunna följa behov och resultat samt utifrån dem agera utan fördröjning. De tre perspektiven gör också att samband kan ses och konsekvenser från verkställda åtgärder synliggörs. En ökad medvetenhet hos medarbetarna möjliggör ett ökat engagemang vilket är en förutsättning för genomförande av värdeskapande förändringar. Detta är framgångsfaktorer för att Vård och stöds verksamheter ska nå uppsatta mål, ett positivt ekonomiskt resultat med budget i balans och för medarbetarna ska kunna möta de behov som finns hos våra kommuninvånare. Samverkan inom och utanför kommunen är en förutsättning för fortsatt utveckling och kostnadseffektivitet.

Vård och omsorg

- **Gemensamt** är professioner som har hela kommunen som arbetsfält. Det är sjuksköterskor, assistenter, rehabiliteringspersonal som arbetsterapeuter och sjukgymnaster samt undersköterskor i nattpatrullen. Sjuksköterskor, demenssjuksköterska, arbetsterapeuter och sjukgymnaster bedriver hälso- och sjukvård. Sjuksköterskeinsatserna sker dygnet runt.
- **Äldreboende** med olika inriktningar finns i Charlottenberg, Koppom och Åmotfors. Enheterna är bemannade dygnet runt.
- **Hemtjänst** kan efter behovsbedömning erbjudas personer som på grund av funktionsnedsättningar behöver stöd i det egna hemmet. Insatserna kan utföras dygnet runt. Personal inom hemtjänsten utför även hälso- och sjukvårdsinsatser.
- **Demensvård** riktar sig till personer med demensdiagnos. Demensvården kan vara permanent boende, korttidsplats eller aktiviteter. Kommunens demenssjuksköterska kan erbjuda stöd och råd till den enskilde och dennes anhöriga samt samverka med Landstingets personal i samband med utredning och behandling.
- **Korttidsplats** kan efter behovsbedömning erbjudas under en begränsad tid. Anledning till vistelse på korttidsplats kan vara rehabilitering, anhörigavlastning, i väntan på särskilt boende eller vård i livets slutskede.
- **Hemrehabilitering** innebär rehabiliterande insatser i hemmet med syfte att öka den enskildes förutsättningar att bo kvar i det egna hemmet.
- **Hjälpmedelsförskrivning** är en del i vård-, rehabiliterings- och habiliteringsprocessen.
- **Bostadsanpassning** ger den enskilde möjlighet att ansöka om bidrag från kommunen för att anpassa bostaden och på så sätt underlätta kvarboende i det egna hemmet.

LSS-verksamheten riktar sig till personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar. Funktionsnedsättningen skall innebära betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och innebära omfattande behov av stöd eller service. Lagen är en rättighetslag och garanterar goda levnadsvillkor. Gruppboende innebär att boendeinsatsen har kontinuerlig närvaro av personal och är för de personer som har ett omfattande tillsyns-omvårdnadsbehov. Boendeformen skall vara utformat så det är möjligt att skapa ett eget hem. Gruppboendet skall också kunna ha gemensamma utrymmen för gruppen att vistas vid för gemensamma aktiviteter. Beviljad insats innebär också möjlighet till att aktivt delta i fritids och kulturella aktiviteter. Idag finns 4 gruppboende i Åmotfors. Servicebostad LSS, idag finns en servicebostad i Åmotfors, det är en boendeform som skall ge omfattande service och vård kan ges hela dygnet. Krav på bemanning som är basstöd, gemensamma utrymmen för gemenskap och service. Beviljad insats innebär också möjlighet till att aktivt delta i fritids och kulturella aktiviteter.

Socialpsykiatri vänder sig till personer som har en långvarig psykiskt funktionsnedsättning som leder till svårigheter i vardagen. En person har en psykiskt funktionsnedsättning om han eller hon har väsentliga svårigheter med att utföra aktiviteter på viktiga livsområden och dessa begränsningar har funnits eller kan antas komma att bestå under en längre tid. Svårigheterna ska vara en konsekvens av psykisk störning eller psykisk sjukdom. Det individuella stödet består av ett behovsanpassat stöd utifrån funktionsnedsättning och behov. Insatserna som kan sökas är boendestöd,

sysselsättning och stödsamtal. Alla insatser och behov bedöms och beviljas enligt socialtjänstlagen (SOL) av handläggare inom LSS/socialpsykiatri.

Myndighetsenheten består av biståndsenheten och individ- och familjeomsorgen.

Biståndsenheten utför utredningar och fattar beslut om rätt till insatser inom SoL och LSS, till äldre och individer med fysiska och psykiska funktionshinder.

Individ och familjeomsorgen arbetar med handläggning av försörjningsstöd, utreder och beviljar insatser till barn- och unga, vuxna missbrukare, flyktingar och ensamkommande barn, familjerätt, råd och stöd, ekonomisk rådgivning, skuldsanering, dödsboanmälan, förmedlingskonto och olika yttranden till myndigheter. Avdelningen samverkar aktivt med Arbetsmarknadsenheten (AME), arbetsförmedlingen (AF), försäkringskassan (FK) och skola. Avdelningen deltar i olika externa nätverk och samverkar med grannkommuner angående familjerådgivning och kvinnojour. Avdelningen ansvarar för psykiskt och socialt omhändertagande (POSOM).

- **Öppenvårdsmottagningen** är en del av individ- och familjeomsorgen och erbjuder personer med alkohol- och drogproblem samt deras anhöriga, stöd och behandling.

- **Öppenvårdsteamet** arbetar med råd och stöd som rör barn, föräldraskap och familjen. Kontakt kan ske genom ”öppen dörr” utan kontakter med annan myndighet. Samtalsstöd erbjuds under ett begränsat antal tillfällen. Öppenvårdsteamet verkställer också beslutade öppenvårdsinsatser.

Anhörigstöd finns i olika former som avlastning i hemmet, anpassade aktiviteter och samverkan med frivilligorganisationer. Stöd kan till exempel erbjudas av anhörigsamordnare eller demenssjuksköterska. Kraven på kommunen att ge anhörigstöd har skärpts i lagstiftningen och omfattar nu alla verksamheter.

Administrativt stöd och service finns från centralt placerad administratör, ledning med verksamhetschef och områdeschefer samt en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och tillika medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR).

Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer

Den enskilde ska känna sig trygg i sina kontakter med Vård och stöd. Kontakten ska kännetecknas av tydlighet, respekt och tillit. Verksamheten ska verka för kontinuitet, tillgänglighet och hög rätts-säkerhet. Vårt kunskapsbaserade arbete bygger på en omvärldsbevakning, helhetssyn och förebyggande arbete. Verksamheten ska verka för god kvalitet. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka och ha inflytande i sin dagliga livsföring. Verksamheten ska tillhandahålla aktuell och lättillgänglig information samt skapa förutsättningar för mötesplatser. Kommunens hälso- och sjukvård ska vara av god kvalitet och med god hygienisk standard samt tillgodose den enskildes behov av trygghet i vård och behandling. En god patientsäkerhet ska finnas samt säker hantering av hjälpmedel. Vårt förhållningssätt i verksamheten för att uppnå målen utgår från medborgarfokus och kännetecknas av småskalighet, tillgänglighet, smidighet och kvalitet. För verksamhetsområdet Vård och stöd innebär det att kommuninvånarna;

Kvalitet, skall få sina behov tillgodosedda på ett rättssäkert sätt.

Smidighet, skall känna av att det finns en god samverkan mellan olika aktörer.

Tillgänglighet, skall kunna ta del av information om verksamheterna på ett enkelt sätt.

Småskalighet, skall känna närhet och förtroende för verksamhetens insatser.

Bra boendemöjligheter

Verksamhetsmål

- Skapa en trygg och bra boendemiljö för kommunens äldre och funktionshindrade.
- Beslut om särskilt boende ska verkställas inom 3 månader (ingen i kö > 90 dagar).
- Önskemål om parboende i särskilt boende skall tillgodoses.
- Brukare inom särskilt boende och LSS skall uppleva en god boendestandard.

Aktiviteter för att nå målen

- Uppföljning varje månad avseende väntetider och behovet av boendeplatser.
- Brukarundersökning 1 gång/år angående nöjdhet med boendemiljöer.
- Följa resultat avseende boendemiljö i nationella undersökningar.

Hiernegården

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Antal helt nöjda brukare inom				
Särskilt boende	%	89	85	90
Gruppboende LSS	%	-	85	85
Antal genomförda förbättrande boendeåtgärder inom				
Särskilt boende	st	-	10	20
Gruppboende LSS	st	-	10	20
Antal ej verkställda beslut (kö)				
Särskilt boende	st	2	0	0
Parboende		0	0	0
Gruppboende LSS	st	0	0	0

För att uppnå målen och tillgodose behovet av boende med rätt vårdinriktning krävs en effektiv planering där biståndshandläggare, områdeschefer, medarbetare och brukare/närstående deltar. I Eda kommun finns idag 106 (+2) platser varav 91 är i särskilt boende och 15 är korttidsplatser. Tre av dessa korttidsplatser är för personer med demenssjukdom. 16 platser i gruppboende och 5 i servicebostad LSS. Utifrån befolkningsstrukturen kan det förväntas att behovet av platser ökar framförallt inom äldreomsorgen för dem med minnesproblematik (demens).

Goda kommunikationer

Verksamhetsmål

- Äldre och funktionshindrade skall med tillgängliga förbindelser och kommunens fordon ta sig till arbete/daglig verksamhet och utöva fritid inom kommunen.

Aktiviteter för att nå målen

- Vid behov samordna resor med taxi till gruppverksamheter.
- Inom gruppboende LSS ges möjlighet till resor med verksamhetens bussar.

Behov av bättre allmänna kommunikationer finns för att underlätta för invånare att besöka sina anhöriga på boenden samt uträtta ärenden i tätorterna, bland annat på apoteket. Ur arbetsmiljöperspektiv finns även behov av att bärhjälp tillhandahålls av transportleverantören när det krävs för en säker förflyttning.

Upplevelser

Verksamhetsmål

- Erbjudas ett berikande kultur- och fritidsutbud för kommunens äldre och funktionshindrade.

Aktiviteter för att nå målen

- Genom avtal med Röda Korset samordnas aktiviteter som sång, musik, bingo, hantverk, målning och högläsning, för daglediga och äldre vid "Träffpunkten" i kommunens tre tätorter.
- "Länsdanser" för funktionshindrade anordnas i samarbete med andra kommuner.
- Inom gruppboende LSS erbjuda möjlighet att tillsammans med personal delta i olika typer av fritidsaktiviteter ur det ordinarie samhällsutbudet.
- Alla i LSS boende skall erbjudas minst en egen aktivitet/vecka utan för bostaden.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Träffpunkten, antal deltagare genomsnitt/månad	st	90	85	90
Alla genomförandeplaner inom LSS skall beskriva behov av aktivitet på fritiden	st	-	22	22
Antal genomsnitt egna aktiviteter/ vecka/brukare inom LSS	st	-	1	1

Offentlig service

Vård och stöd ger behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare samt till de som vistas här då lagstiftningen föreskriver detta. God planering krävs för att verkställa beslutade insatser och följa förändring av volymer i verksamheten.

Mål för vård enligt HSL (Hälso- och Sjukvårdslagen) inom verksamheten

- 100% följsamhet till gällande hygienrutiner.
- Säker läkemedelshantering, 100% följsamhet till rutiner.
- Säker hantering av hjälpmedel, 100% följsamhet till rutiner.

Aktiviteter för att nå målen

- Följa beviljade och verkställda insatser varje månad.
- Alla brukare skall ha en hälsoplan för HSL-insatserna när behov finns.
- Seniorträning under ledning av rehabiliteringspersonal.
- Följa följsamhet till hygienrutiner genom självskattning minst varannan månad enligt plan.
- Genomgång och uppdatering av hygienrutiner minst 1 gång/år.
- Granska följsamhet av läkemedelsrutiner en gång per år inom äldreomsorg, LSS och socialpsykiatri. Handlingsplan för med åtgärder för ev. brister upprättas och genomförs.
- Uppföljning av avvikelser på allvarliga brister i läkemedelshantering.
- Uppföljning av avvikelser på allvarliga brister i hantering av hjälpmedel.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Seniorträning, genomsnitt/månad	st	20	25	20
HSL insatser beviljade, genomsnitt	tim	-		
Hygienmätning personal följsamhet på;				
- särskilt boende och korttidsboende	%	75	100	100
- hemvård	%	80	100	100
- vid insatser enl. 9§ 2-10 LSS	%	-	100	100
Avvikelse på brister i läkemedels-hantering (varav risk för vårdskada);				
- särskilt boende	st	20 (-)	20 (0)	20 (0)
- hemvård	st	6 (-)	20 (0)	20 (0)
- korttidsvård	st	4 (-)	20 (0)	20 (0)
- vid insatser enl. 9§ 2-10 LSS	st	- (-)	10 (0)	10 (0)
- inom socialpsykiatri	st	- (-)	10 (0)	10 (0)
Avvikelse på brister i hantering hjälpmedel (varav risk för vårdskada)	st	5 (-)	5 (0)	5 (0)

Mål för omsorg enligt SoL (Socialtjänstlagen) inom verksamheten

- Alla brukare skall ha en genomförandeplan.
- Alla genomförandeplaner skall följas upp/uppdateras minst var tredje månad.
- Insatserna skall utgå från ett rehabiliterande förhållningssätt.
- Biståndsbeslut skall följas upp/uppdateras varje halvår.
- Alla nationella riktlinjer för demensvård följs.
- Förbyggande verksamhet skall finnas för särskilda fokusgrupper.
- Nöjda brukare inom hemtjänsten.

Aktiviteter för att nå målen

- Följa beviljade och verkställda insatser varje månad.
- Följa antalet brukare med genomförandeplaner, samt kvaliteten på dessa.
- Kvalitetssäkra att genomförandeplanerna utgår från ett rehabiliterande förhållningssätt.
- Öka samarbetet med Landstinget i Värmland för att utveckla demensvården.
- Planera och skapa aktiviteter för brukare med demensdiagnos.
- Identifiera vilka fokusgrupper som finns med behov av informationsträffar och uppsökande verksamhet.
- Uppsökande verksamhet och informationsträffar för identifierade och prioriterade fokusgrupper.
- Brukarundersökning 1 gång/år angående nöjdhet med hemtjänsten.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Hemtjänst;	timmar	i Laps Care	i Laps Care	i Laps Care
Antal vårdtagare, genomsnitt	st	188	200	205
SoL insatser beviljade genomsnitt	tim	-		
SoL+ HSL insatser utförda genomsnitt	tim	-		
Antal helt nöjda brukare inom hemtjänst	%	91	90	90
Korttidsvård Åmottfors;				
Beläggning, genomsnitt	%	82	90	90
Antal dygn med betalningsansvar till LIV	st	14	5	5

Mål för Individ- och familjeomsorg inom verksamheten

- Fortsätta etablerat samarbete både inom olika intra kommunala verksamheter och med andra kommuner.
- Utföra alla utredningar med hög kvalitet inom rätt tidsramar.
- Erbjuder alla lagstadgade tjänster antingen i egen regi eller i samarbete med andra kommuner/aktörer.
- Aktivt samarbete med andra aktörer för att minska försörjningsstödet.
- Att ha hemmaplanslösningar för bedömda behov, placeringar görs undantagsvis.

Aktiviteter för att nå målen

- Följa antal hushåll med försörjningsstöd.
- Följa hur många personer med sysselsättning på AME.
- Följa hur många personer går ut i egen försörjning efter AME.
- Följa antal utredningar barn&unga utförda i rätt tid.
- Följa antal placering av barn.
- Aktivt utvärdera omfattningen av olika insatser där andra kommuner/aktörer är involverade.
- Delta i olika samverkansforum.
- Ta initiativ till nya samverkansforum när behov finns.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Antal hushåll med försörjningsstöd, genomsnitt	st	104	90	100
Antal nybesök till försörjningsstöd	st	168	168	170
Antal anmälningar barn & unga	st	185	225	225
Antal utredningar barn & unga (inom 4 månader)	st	73 (46)	75 (75)	75 (75)
Antal barn i familjehem,	st	25	25	20
Antal barn i institutionsvård, HVB	st	5	4	3
Antal personer med aktiva insatser av öppenvårdsteamet, genomsnitt	st	46	50	60

Mål för insatser enligt LSS (Lag om stöd och service) och Socialpsykiatri inom verksamheten

- Öka rättssäkerheten för brukarna.
- Alla brukare skall ha en genomförandeplan.
- Alla genomförandeplaner skall följas upp/uppdateras var tredje månad.
- Biståndsbeslut skall vara tidsbegränsade och följas upp/omprövas varje år.
- Daglig verksamhet utifrån brukarens förutsättningar.
- God samverkan mellan LiV och socialpsykiatri i Eda.

Aktiviteter för att nå målen

- Samarbete med aktörer t.ex. Psykiatrin och vuxenhabiliteringen inom Landstinget i Värmland samt Individ och familjeomsorgen för brukarens bästa.
- Utbildning och öka medarbetarnas kunskap i social dokumentation.
- Följa antalet brukare med genomförandeplaner, skall vara korrekt uppdaterade.
- Utveckla daglig verksamhet utifrån gällande behov.
- Alla brukar inom socialpsykiatrin har en samordnad individuell plan (SIP) upprättad där behov finns.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Antal brukare med genomförandeplan inom LSS	%	100	100	100
Antal brukare i daglig verksamhet	st	27	22	30
Antal upprättade SIP inom socialpsykiatri	st	8	10	10

I Eda kommun finns idag mellan 45 – 50 invånare som är beviljade insatser från socialpsykiatri.

Medarbetarrelaterade mål inom verksamheten

All personal ska;

- Ha god kunskap om verksamhetens värdegrund.
- Ha adekvat utbildning med möjlighet till kompetensutveckling.
- Aktivt delta i utvecklingen av verksamheten.
- Aktivt arbeta för en bra arbetsmiljö.

Inom Vård och stöd;

- Ska sjukfrånvaron vara <6% senast 2017.
- Ska frisknärvaron vara >65% 2017.

Aktiviteter för att nå målen

- Arbeta med värdegrundsfrågor på varje enhets APT/planeringsdag.
- Följa upp rapporterade tillbud och arbetsskador.
- Planeringsdag för medarbetarna en gång per år.
- Följa störningar/problem och förbättringsförslag från medarbetarna.
- Följa handlingsplan från maj 2014 med förbyggande och stödjande åtgärder för att minska sjuktalen och öka frisknärvaron.
- Följa sjukfrånvaron varje månad.
- Följa frisknärvaron varje kvartal.
- Handledning där behov finns.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Sjukfrånvaro	%	8,3	7	6
- varav korttidsfrånvaro (minst 3 tillfällen/år) antal medarbetare	st	26	5	10
- varav långtidsfrånvaro(> 180 dagar) antal medarbetare	st	11	-	7
Frisknärvaro (ingen sjukfrånvaro 6 mån)	%	60	62	63
Antal rapporterade tillbud/ arbetsskador	st	32/29	40/0	40/0

Budget

Internbudget Drift

Internbudget Vård och Stöd	2016	2017	2018
Verksamhetschef	12 346		
Områdeschef VoO Koppom, ordinärt och särskilt boende	20 199		
Områdeschef VoO Åmotfors, ordinärt och särskilt boende	19 721		
Områdeschef VoO Charlottenberg ordinärt och särskilt boende	19 325		
"Områdeschef VoO resursenhet, sjuksköterskor, korttid, sjukgymnast/arbetsterapeut, bostadsanpassning"	26 386		
Områdeschef VoO demensenhet Charlottenberg	13 473		
IFO	33 283		
LSS och socialpsykiatri	25 404		
Bemanning och administration	3 666		
Ram	173 803	173 803	173 803

Seniorboende i Åmotfors

Större förändringar, effektiviseringar

Verksamhetsmässiga och ekonomiska förändringar 2016 – 2018:

Följande åtgärder planeras att genomföras i syfte att inte överskrida budget.

- Tydliggöra servicenivån genom specificerade tjänste- och servicegarantier inom Vård och stöd. Precisering av alla biståndsbeslut och beslut om HSL-insatser med kontinuerlig uppföljning och omprövning. Införa resursfördelningssystem inom hemtjänsten.
- Personalpool för **minskad administration** vid korttidsrekrytering. Det ger också **ökad kontinuitet, bättre arbetsmiljö och minskad sårbarheten**. Detta torde dessutom leda till **minskat övertidsuttag**.
- Förbättrings- och resultattavlor på alla arbetsenheter för ett ökat engagemang hos medarbetarna. Arbeta med förbättringsområden och verksamhetsutveckling som medarbetarna själva väljer och prioriterar.
- Effektiv nyckelhantering inom hemtjänsten. Ger en **högre säkerhet**. Kostnaden torde till största delen inhämtas inom en period på tre år genom minskade driftkostnader leasingbil, **möta ökade behov** genom effektivare verkställighet. **Kostnad ca 2 400 kr/installation**. Älmhults kommun räknade med en **årlig besparing på 75 tkr/år med 100 vårdtagare**.
- Minska sjukfrånvaron. Målet är att ha max 6% sjukfrånvaro 2017.
Ex: Kostnadsbesparing dag 2-14 ca 1 240 kr/dag för en undersköterska.

Större förändringar, ökade behov

Verksamhetsmässiga och ekonomiska förändringar 2016 – 2018:

- Förväntad ny lagstiftning; färre dagar för planering efter slutenvård (Landstinget) till hemtagning för kommunen 3 dagar tidigare varit 5 vardagar för somatisk vård och 30 vardagar för psykiatrisk vård.
- Biståndsbedömning inom SÄBO kan visa behov av ökad bemanning.
- Fler multistjuka vårda i hemmet både med stora HSL-insatser och stort omvårdnadsbehov. Resulterar i mer resurskrävande hemtjänst och ökat behov av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.
- Nattpatrull behöver utökas permanent eller periodvis.
- Fortsatt arbete med digitalisering av dokumentation för baspersonal.
- Användning av ny teknik inom bl.a. hemtjänsten.
- Svårt att rekrytera medarbetare både akademiskt utbildade som t.ex. sjuksköterskor och socialsekreterare och baspersonal. Kräver ”nytänk” och andra bemanningsstrukturer för säkerställa tillgången.
- Utvecklad demensvård med kompetenshöjning, utökat boendestöd, fler boendeplatser och dagverksamhet.
- Ökat behov av platser för Daglig verksamhet LSS. Översyn och utveckling bl.a. med utflyttad grupp. Kräver fler handledare.
- Verksamhet Återbruket i samverkan med AME.
- Förstärkning på IFO för utredning, insatser och uppföljning.
- LSS metodutveckling, värdegrundsarbete och tillgodose behovet av aktiviteter för brukarna.
- Arbetskläder till alla som arbetar med direkt omvårdnad enligt AD-dom.
- Utveckling av 1:a linjen, för barn och unga med psykisk ohälsa, i samverkan med Bildning och Landstinget i Värmland. Ökat tryck på öppenvårdsteamet både vad gäller preventiva och behandlande åtgärder.
- Boendestödet behöver utvidgas i takt med att placeringar minskas ekonomiskt torde en omfördelning täcka behovet.

Åmotfors

2.4 Verksamhetsområde Samhällsbyggnad

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnad

Verksamhetschefen är ansvarig för de övergripande frågorna och har det yttersta ansvaret inom Samhällsbyggnad.

Exploateringsfrågor och det övergripande planarbetet innefattande olika fastighetsaffärer är en del av verksamhetschefens ansvar som processas i ett nära samarbete med andra myndigheter så som Trafikverket, länsstyrelsen, Naturvårdsverket m.fl.

Gatusektionen ansvarar för kommunala gator o vägar, CG-vägar, vatten o avlopp, renhållning, park/grönyteskötsel samt allmänna lekplatser.

Gatusektionens uppgifter är att leverera ett tjänligt dricksvatten samt återföra ett godkänt spillvatten till recipient efter behandling i våra reningsverk, upprätthålla en god standard på kommunens infrastruktur samt ha ett effektivt och bra avfallshanteringssystem, såsom insamling av hushållssopor, sortering och återvinning av olika material.

Renhållning

Vid årsskiftet började kommunens nya entreprenör Rangells att hämta in och väga hushållsavfallet för renhållningskollektivet. Renhållningen har även en affärsverksamhet, och det är verksamhetsavfallet från företagen som levererats in till Lunden.

Renhållningsverksamheten har ett stort behov av att utöka personalresurserna med ytterligare en heltidsanställd. Nedskräpningen i våra samhällen ökar i takt med expansionen av handel i Charlottenberg. I och med ökade etableringar i kommunen ökar även trycket på Lundens deponi. Ökade

myndighetskrav samt ökad mängd av avfall som inkommer till Lunden ökar även behovet av sortering för att utvinna återvinningsbart material och även minska avfallet som går till förbränning vilket ger en bättre miljö i längden.

Under 2014 arbetades fram ett avtal för sluttäckning av Lunden, avtalet är i skrivandes stund ej påtecknat av andra parten och det beror på passusen i avtalet om hur mycket avfall som medges i sluttäckningsplanen. Avtalet kan tecknas efter godkänd sluttäckningsplan.

Gator och vägar

Underhållsasfalteringen är eftersatt och kommer fortsatt att vara det på grund av besparingar i driftbudgeten. Samordning sker i möjligaste mån med VA-saneringar för att minska kostnaderna. Inom kommunens infrastruktur bör även en satsning ske på säkra och handikappanpassade övergångsställen och skolvägar 2015-2017.

VA-verksamheten

Gatuaktionens uppgifter är att leverera ett tjänligt och ur livsmedelssynpunkt godkänt dricksvatten samt att rena och återföra vattnet till recipient.

Med stöd av befintlig saneringsplan bör prioriterade områden saneras innan stora skador uppkommer.

Under år 2015 kommer VA-banken att införas vilket på sikt kommer att ge effektivare drift av va-systemet. Det blir enklare att följa upp driftstörningar och bedöma saneringsbehovet av ledningarna. I programmet kan även exempelvis grönyteskötsel och gatubelysning läggas in.

Personal

Gatusektionen står inför en stor utmaning på grund av att en generationsväxling snart kommer att ske. Inom en femårsperiod behövs nya vattenverksmaskinister och reningsverksmaskinister. Dessa yrken kräver en hög kompetens.

Utredningsbehov

Inom gatusektionens verksamheten är det stort behov av olika utredningar. Många typer av utredningar behövs, dels för att säkerställa fortsatt problemfri drift, möta nya myndighets krav samt för att möta kravet från kommunens revisorer på att upphandling ska finnas för de tjänster som kommunen köper. Upphandlingar säkerställer att det som köps in är det billigaste för tillfället men upphandling kräver också stor arbetsinsats och även ibland höga konsultkostnader.

- Va plan
- Uppdatera vattenskyddsområdena
- Nya och uppdaterade skyddsföreskrifter för dricksvatten
- Nya verksamhetsområden VA
- Utredning klimatanpassning av va-systemen
- Utredning hållbar dagvattenhantering
- Saneringsplan va
- Sluttäckningsplan avfall
- Deponigasutredning
- Lakvattenutredning Lunden
- Uppdatera egenkontrollprogrammen AVR
- Uppdatera egenkontrollprogram Lunden
- Utredning extra god desinfektionskontroll
- HACCP (kontrollprogram enligt livsmedelsverkets föreskrifter)
- Utredning/policy gränsvärden spillvatten

Fastighetssektionen ansvarar för kommunens samtliga fastigheter, försäkringsfrågor, energirådgivning och förvaltning av kommunens skogar.

Förvaltningen av kommunens fastigheter ligger på kommunens bostadsbolag.

Gillevihallen i Koppom

Fastighetssektionen har varit och är återhållsam gällande investeringar i kommunens fastigheter och fritidsanläggningars tekniska installationer med tanke på den rådande ekonomiska situationen i kommunen.

Plansektionens verksamhet består i att fullfölja kommunens uppgifter inom plan- och byggväsendet, att bedriva tillsyn över att byggnadsverksamheten i kommunen utförs i enlighet med Plan och bygglagen (PBL) samt de andra lagar som reglerar byggandet i kommunen.

Plansektionens huvuduppgifter är följande:

Bygglöv och tillsyn enligt PBL; rådgivning, prövning och handläggning av tillstånds- och anmälningsärenden enligt PBL,

Registerhållning; fastighetsregister, byggnads- och adressregister, lägenhetsregister, OVK- register, tillstånd brandfarliga och explosiva varor, hissar och motordrivna anordningar, energideklarationer, samt godkännande av lokalt behöriga kvalitetsansvariga

MBK- och GIS- verksamhet; upprättande av geografisk information, grund och nybyggnadskartor, utsättning och lägeskontroller, tillhandahålla spetsinriktad geografisk information till de förvaltningar som begär detta.

Planverksamhet; Översiktsplanering, fördjupad översiktsplanering, detaljplaner och områdesbestämmelser. Framtagande av policys, riktlinjer och program för god bebyggelsemiljö.

Kostsektionen och dess verksamhet är en serviceverksamhet som säljer färdiga måltider till skolor, daghem, fritidshem samt till vården och omsorgen. Det är respektive köpande verksamhet som fastställer kvalitetsnivån på livsmedel och service. Utifrån detta skall kostverksamheten framställa så prisvärda måltider som möjligt. Intäkterna för sålda portioner skall täcka kostnaderna inom kostsektionen.

Behoven av specialkost, för allergiker, personer med överkänslighet och kost med avvikande konsistens ökar. Kostverksamheten skall så långt som möjligt kunna tillhandahålla detta, i första hand vid medicinska skäl. För att säkerställa näringsintaget så arbetar kostsektionen med kostprogrammet Mashie.

Kostsektionen har det övergripande ansvaret för upphandling av livsmedel till våra brukare. Till- sammans med Arvika kommun har kostsektionen upphandling av arbetskläder, porslin, kontorsma- terial mm.

Revidering av kostpolicyn skall göras då vi behöver bli tydligare i våra uppdrag i kommunen, så att vi arbetar mot samma riktlinjer angående kostfrågor.

Kostsektionen kommer under 2016 och framöver satsa på inköp av ekologiska samt närproducerade livsmedel om det ryms inom ramen för budget. Detta är en del av klimattänkande som regeringen har som mål. Idag ligger vi på 14% men målet är att komma upp till 25% under de kommande åren.

Personal

Kostsektionen har behov av personalökningar då ser att det har ökat med fler sålda måltider samt en stor ökning av specialkost. I dagsläget är vi underbemannade då det har tillkommit fler avdelningar inom förskoleverksamheten. Svårt att rekrytera personal då vi oftast inte har heltidstjänster.

Kostsektionens tillagningskök har gammal och sliten utrustning som behöver bytas ut efter hand för att säkerställa kvalitén och säkerheten för personalen i köken.

Räddningssektionen ansvarar för räddningstjänst och civilt försvar.

Eda kommuns räddningsstyrkor består av deltidsanställd personal om ett befäl och två brandmän i Åmotfors och i Koppom. I Charlottenberg är styrkan ett befäl och fyra brandmän. Kommunens ledningsansvar sträcker sig allt ifrån vardagsolyckor till extraordinära händelser.

Inom ramen för samverkansavtalet om gemensam säkerhetssamordning med Arvika och Säffle be- drivs arbete för att stärka kommunens krisledningsförmåga, bland annat genom nätverksbyggande, riskinventering, utbildning och andra åtgärder.

Under 2015 kommer den gemensamma säkerhetssamordningen ta fram en ny risk- och sårbarhets- analys för kommunen.

Under 2015 ska ett nytt handlingsprogram för skadeförbyggande och räddningstjänst antas av kom- munfullmäktige. En fortsatt inriktning på förebyggande insatser för att på så vis undvika att olyckor inträffar.

Under 2016 kommer den stora utmaningen att vara att fortsatt personal- och kompetensförsörja insatsorganisationen.

AME huvudsakliga uppgift är att ordna sysselsättning åt människor som av någon anledning står utanför den reguljära arbetsmarknaden.

Målet är att öka möjligheten till egen försörjning.

Samarbetspartners är Arbetsförmedlingen, NAV, försäkringskassan, landstinget, kriminalvården, SFI(svenska för invandrare) och kommunala förvaltningar

Arbetsmarknadsläget 2016 ser i dagsläget bra ut för Eda kommun, men det är svårt att göra en omvärldsanalys då marknaden fortfarande är mycket instabil runt om i Europa och vi kan dessutom konstatera att arbetsmarknaden i Norge är på nedåtgående och många av Edas invånare med sin försörjning där har blivit arbetslösa eller varslade.

AME märker också av NAV:s hårdare bedömningar vad gäller sjukskrivna, antalet anvisningar på arbetsprovningar ökar och dessa provningar kräver en mycket stor arbetsinsats av AME.

Under 2015 startas ett nytt projekt i samarbete med socialpsykiatri, målgruppen för detta projekt är personer i Eda kommun med psykisk ohälsa och personer som tillhör personkretsen LSS. Projektet beräknas pågå i två år och finansieras genom Arvika/Eda Samordningsförbund.

Rörligheten inom EU är och kommer troligtvis fortsatt att vara stor, många östeuropeiska medborgare kommer till Sverige och vår kommun för att försöka skapa en bättre levnadsstandard.

Järnvägsparken i Charlottenberg

AME Flykting, Kommentarer inför 2016

Eda kommun tecknade inför 2011 ett löpande avtal med Migrationsverket om ett fortsatt mottagande av flyktingar. Enligt avtalet förbinder sig Eda kommun att årligen ta emot 25 flyktingar. 20 av dessa anvisas från Arbetsförmedlingens bosättningsfunktion, eller från Migrationsverket om det gäller kvotflyktingar. 5 väljer att på egen hand flytta till Eda kommun och ordnar då sin egen bosättning.

Huvudansvaret för den nyanländes etablering i Sverige och det svenska samhället ligger på Arbetsförmedlingen. Utifrån individens yrkeserfarenhet, utbildning, arbetsförmåga och önskemål anvisas flyktingen till en lämplig kommun. Efter att den nyanlände kommunplacerats erbjuder AF alla nyanlända en etableringsplan. Kommunen ansvarar för bostadsförsörjning, mottagande och ekonomiskt bistånd i det så kallade glappet som uppstår innan den nyanlände får sin etableringsersättning.

- Kommunen ansvarar dessutom för:
- praktisk hjälp vid bosättning
- undervisning i SFI och samhällsorientering
- skola, förskola och andra insatser för barn och unga
- insatser inom det sociala området
- övrig kommunal service som också ska komma nyanlända till del
- äldre och arbetsförmögna

Arbetsförmedlingen har upphört med att tillhandahålla etableringslotsar som hade till uppgift att stötta och hjälpa de nyanlända med att skaffa personliga nätverk. Man hänvisar till telefonnummer där den nyanlände kan få tala med någon som behärskar modersmålet eller besök vid AF där man i samma lokaler har tillgång till Skatteverket och Försäkringskassan. Det är även naturligtvis i kommunens intresse att arbeta för att den nyanlände så snart som möjligt kommer ut i egen försörjning och blir delaktig i samhällslivet.

De flyktingar som bor i Eda kommun är alla ute i verksamhet. Sfi, som sedan 2011 sköts i egen regi, skapar möjlighet till flexibla lösningar som gynnar individerna. I kombination med halvtidsstudier blir alla flyktingar anvisade till språkpraktik eller ytterligare yrkesrelevanta utbildningar.

AME Ensamkommande barn, Kommentarer inför 2016

Sedan den första januari 2014 gäller en lagändring som ger Migrationsverket möjlighet att anvisa ensamkommande barn till alla Sveriges kommuner, oavsett om de tecknat överenskommelse kring detta eller ej.

I ljuset av detta blir det en fördel att teckna avtal i enlighet med de fördelningstal Länsstyrelsen räknar fram där det framgår hur många platser en kommun bör ta emot. På så vis får man ökade möjligheter till framförhållning och planering eftersom avtalen reglerar kön, ålder och antal personer.

För att kunna möta omfattningen av det ökande antalet ensamkommande unga som söker asyl i Sverige kommer verksamheten vid HVB att utökas med ytterligare en avdelning.

Miljösektionen utför de uppgifter som kommunen enligt lag ansvarar för inom miljö- och hälsoskyddsområdet, såsom tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, tobakslagen, alkohollagen, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel mm. Miljösektionen har också ansvar för naturvårdsfrågorna i kommunen. Naturvårdsarbetet i kommunen bedrivs främst utifrån den naturvårdsstrategi som Kommunfullmäktige antagit under 2010 men även genom att aktivt söka bidrag för olika naturvårdsprojekt bl a genom LONA, LOVA och Landsbygdsutvecklingsstöd.

Fördjupad information återfinns i miljösektionens verksamhets plan ”Miljömålsstyrd verksamhetsplan för miljösektionen Eda kommun 2014”.

Återvinningsstationen i Koppom

Om verksamheten

Samhällsbyggnad

I Samhällsbyggnad ingår gatusektion, plan/fastighetssektion, kostsektion, miljösektion och AME. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten.

Samhällsbyggnad har till huvuduppgift att:

- Utveckla processerna internt för att uppnå rationell och effektiv verksamhet.
- Öka tillgängligheten vid våra fastigheter och anläggningar via arbetet med universell utformning.
- Bedriva ett förebyggande arbete som omfattar både olyckor och samhällstörningar.
- Följa den tekniska utvecklingen på marknaden och nyttja den moderna tekniken.
- Förvalta kommunens anläggningar och fastigheter inklusive drift och underhåll.
- Anlägga, underhålla, förnya och vidareutveckla kommunens gator, gång- och cykelvägar.
- Tillhandahålla dricksvatten av god kvalitet till kommunens Va- abonnenter och rena avloppsvatten från kommunens ledningsnät till godkänd kvalitet.
- Arbeta med mark- och exploateringsfrågor.
- Köp och försäljning av tomtmark samt fastigheter.
- Arbeta med allmänna miljö- och naturvårdsfrågor samt frågor om vård och kulturmiljö.
- Arbeta med fysisk planering, bygglovgivning och tillsyn som krävs genom olika lagar och regler som berör vår verksamhet.
- Ordna sysselsättning genom AME för kommuninvånare som av olika anledningar är i behov av insatser.
- Uppfylla kommunens åtagande gällande mottagande av ensamkommande barn.
- Servera en väl balanserad samt näringsriktig kost till skola, vård och omsorg.
- Utföra tillsyn enligt Miljöbalken, Livsmedelslagen, Alkohollagen m fl.
- Genom ett aktivt utvecklingsarbete inom dessa områden bidrar Samhällsbyggnad till en effektiv och professionell organisation i kommunen.

Verksamhetsmål/Delmål, aktiviteter och indikatorer

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer

Verksamhetsmål

- Utveckla attraktiva områden för boende och rekreation
- Öka tillgängligheten vid våra fastigheter och anläggningar.
- Genom miljöarbete öka kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt.

Aktiviteter för att nå målen

- Utveckling av Lundens verksamhet med ökad återanvändning och återvinning.
- Implementera nya renhållningsordningen samt uppföljning av renhållningsabonnenter.
- Arbeta efter kommunens antagna klimatstrategiplan.
- Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda kommun ska fungerande brandvarnare.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Tillgång byggklara tomter	Antal	80	30	30
Brand i byggnad	Antal	16	<20	<20
Totalt antal räddningsinsatser	Antal	118	<140	<140
Attraktivt att bo och leva	Index	51	55	60

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål

- Arbeta för goda kommunikationer inom kommunen.

Aktiviteter för att nå målen

- Anlägger, underhåller och förnyar kommunens gator samt gång- och cykelvägar. NMI mäts vartannat år.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Medborgarna om gator och vägar	NMI	-	45	45
Medborgarna om gång- och cykelvägar	NMI	-	50	50

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål

- Arbeta med fysisk planering, bygglovgivning och tillsyn.

Aktiviteter för att nå målen

- Arbeta med mark och exploateringsfrågor
- Planberedskap för olika typer av verksamheter

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Planberedskap - industri - handel	Nivå	2 Nya	2 Nya	2 Nya

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål

- Öka andelen skyddad skog på Eda kommuns marker (areal) av kommunens totala skogsinnehav

Aktiviteter för att nå målen

- Genomföra planerade LONA-projekt samt följa den antagna Naturvårdsstrategin där målet andel skyddad skog enligt miljöbalken 7 kap samt nyttjanderättsavtal är 1123 ha 2015 och 174 ha 2016.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Andel % skyddad skog	ha	-	123 ha	174 ha

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål

Medborgare, brukare och kund

Levererar tjänster som medborgare, brukare och kunder är nöjda med.

Förvaltningen har hög tillgänglighet och korta handläggningstider.

Medarbetare

Personalen ska känna stolthet och trygghet i sitt arbete och sin kommun.

Aktiviteter för att nå målen

Kostsektionen tillreder mat från grunden där skolmatens nöjdhet och Bra mat i Eda mäts vartannat år med en enkät.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Tillgänglighet e-post	%	93%	>80%	90 %
Skolmat nöjdhet	Nivå	-	5,0	5,0
Bra mat i Eda	Nivå	-	5,0	5,0
Effektivitet i avfallshantering KKIK	%	40%	70	50 %

Järnvägsgatan i Åmotfors

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

Genom AME ordna sysselsättning/praktik åt människor som av någon anledning står utanför den reguljära arbetsmarknaden för att öka möjligheten till egen försörjning.

Att uppfylla kommunens åtagande gällande mottagande av ensamkommande barn (16-17 år) som reglerats i avtal med Migrationsverket via Länsstyrelsen. Att tillse att samtliga inskrivna ungdomar deltar i studier eller praktik för att skapa bra förutsättningar för integration och egen försörjning.

Aktiviteter för att nå målen

Kartläggningssamtal, individuella handlingsplaner, praktik, vägledning. arbetsförmågebedömningar.

För HVB gäller omvärldsbevakning, dialog med berörda myndigheter och en god samverkan inom kommunens verksamheter.

Kontaktnannaskap och en boendemiljö som erbjuder goda samtal, ett gott samarbete mellan HVB och berörda parter såsom socialtjänst, hälsovård, skola och gode män samt särskilt förordnade vårdnadshavare.

Sommarsysselsättning i samarbete med AME. Erbjudna goda möjligheter till träning av sedvanliga sysslor som förekommer i ett hem för att underlätta flytt till eget boende. Fritidsaktiviteter som sker i boendets regi ska ha en klar koppling till verksamhetens mål.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2014	Plan 2015	Mål 2016
Egen försörjning /Studier	Antal %	*56st / 58% **31st / 37%	50% når målen	50% når målen
Uppdrag utfört	Antal %	* 38st / 40% **48st / 47%	90% når målen	90% når målen
Antal inskrivna HVB	Antal		10 varav 5 asyl	
Antal platser HVB	Antal	12, varav 5 asylsökande	10 asylsökande, 9 med PUT	Att nå Läns- styrelsens fördelningstal, fastställs vid års- skiftet 2015-2016

*Inskrivna deltagare med målet arbete eller studier

** Inskrivna deltagare med annat mål, ex. arbetsförmågebedömning.

Budget 2016

Driftplan

Internbudget Samhällsbyggnad	2016	2017	2018
Verksamhetschef	1 696		
Gatusektion	12 579		
Kostsektion	-4		
Räddningssektion	7 777		
Miljösektion	2 755		
AME/Flykting	4 682		
Fastighet/plansektion	11 726		
Ram	41 211	41 211	41 211

Större förändringar

Förändringar som föreslås gälla från 2016:

Kostsektionens personalstyrka behöver utökas beroende på omfattningen av utökade förskoleplatser i Charlottenberg.

Som en följd av det ökade samarbetet med bostadsbolaget föreslås förvaltningsuppdraget utökas att även gälla de fastigheter som fastighetssektionen fick överta från den tidigare fritidsnämnden (idrottshallar mm).

Projekt Återbruket. Projektmedel kommer att tas bort för en av handledarna 2016.

Behov av controler/utredare, 1,0 tjänst tillsammans med staben

Yrkesarbetare gatusektionen, 1,0 tjänst.

Förändringar som föreslås gälla från 2017:

Projekt Återbruket. Projektmedel avslutas maj 2017.

Eda kommun